

"AUSRA" Nr. 26 (66)

A. Statkevičiaus laiškas iš ligoninės

(Tėsinys)

Kitas klausimas. Ar nevertėtų parašyti ir kuo greičiau nusiųsti raštą dėl manęs į Madrido konferenciją. Vieną legaliai registruotą raštą ir su įteikimu, o toliau — patiemis aišku. Parašų nereikėtų gailėti, taip pat ir bijoti nėra ko. Gal mano žmona sutiktų viena kreiptis į Madrido konferenciją? (Gyvenu Černo 18 — 21). Bet vargu ar išdrįs juk ji turbūt niekur paramos neranda.

Mane dirbtinai apkaltino ir teisininkai, ir gydytojai — psichiatrai, paklausę saugumiečių diktato. Viskas mano byloje dirbtina, fiktyvu. Visur — tarybinio teisėtumo pažeidimas.

Žmogaus teisių gynime reikia būti principingiems. Tik puliti reikia naujomis jėgomis.

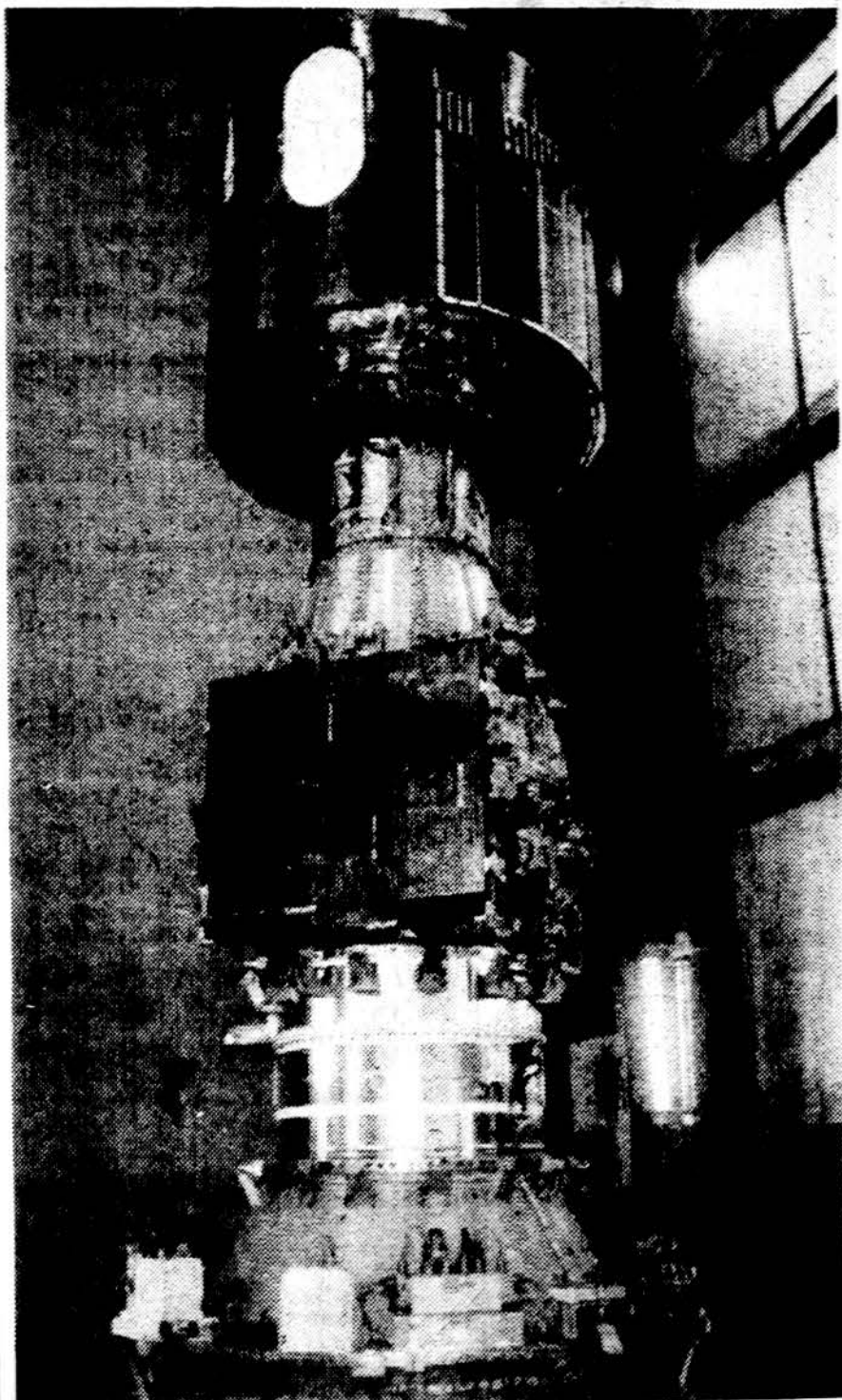
Aš priklausau nusikalstamai organizacijai — Helsinkio susitarimams remti — Baigiamajam aktui remti organizacijai. Atrodo neįtikėtina! Juk argi žmogaus teisių gynimas gali būti kada nors ir kur nors nusikalstamas dalykas? Tačiau su žmogaus teisių gynėju susidorioti — reikėjo rasti kokį nors pagrindą. Juk ir Sokratą jaunimo tvirkintojo apšmeižė už tai, kad būtų pagrindas jį kuo nors apkaltinti — įkalinti ar nužudyti.

O man atrodo, kad Helsinkio susitarimo Baigiamasis aktas yra toks svarbus istorinis dokumentas, kokio tiek daug valstybių dar niekada nebuvo įsipareigojusios gerbti bei įgyvendinti savo valdose. Todėl, manau, kiekvienas tų 35 valstybių pilietis privalo tapti aktyviu Helsinkio susitarimo remėju, įgyvendintoju, saugotoju. Juk šis susitarimas ne vien tarptautinis, bet ir asmeninės moralės pagrindas. Tai savotiška kultūros kūrimo, o tuo pačiu ir gan sveikos taikos kūrimo programa. Todėl pažangiu reikia laikyti kiekvieną, kuris aktyviai kovoja už šios programos įgyvendinimą, o priešingu atveju — reakcionierių. Kiekvieno mūsų XX a. priešpaskutinių dešimtmečių žmogaus pirmoji visuomeninė pareiga — būti aktyviu šio pažangaus judėjimo dalyviu.

Toliau Aukščiausias teismas mane kaltino, kad šmeižiškai Tarptautiniais vaikų metais esu nušvietęs Tarybų Lietuvos sukuriamą. Aišku, kad turima mintyje Hitlerio — Stalino slapto suokalbčio paminėjimą ir jo žala jaunajai kartai. Šį suokalbį Molotovas su Ribentropu pasirašė net tris kartus: 1939. VIII. 23, 1939. IX. 28 ir 1941. I. 10. d. d. Nuo šios skriaudos jau praėjo 40 metų. Vakarų laisvasis pasaulis per tą laiką jos SNO nenagrinėjo, nors lietuvių tauta daug kartų maldaute maldaute.

Toliau teismas mane kaltino, kad aš noris nepriklausomos Lietuvos. Bet juk laisvą išstojimą iš Tarybų Sąjungos garantuoja TSRS Konstitucija.

(Bus daugiau)

Praėjusią savaitę Europos tarptautinė erdvės tyrimų agentūra išklė į erdvę nuotraukoje matomą "Meteosat 2" satelitą, kuris skirtas oro permaitinimui. Satelitą išklė trijų dalių "Arian" raketa.

AUGA TARPTAUTINIS SPAUDIMAS VIETNAMUI

Kaimynai ragina pasitraukti iš Kambodijos

Manila. — Valstybės sekretorius Haigas, aplankęs amerikiečių karių kapines Filipinuose, pareiškė, kad pasauliui reikia budriai ir vieningai žiūrėti, kad būtų išlaikytos vieningos jėgos, kurios galėtų pasipriešinti blogio jėgoms, kurios savo tikslų siekdamos vėl gali greibti karo veiksmų.

Praėjusią savaitę valstybės sekretoriaus asistentas John Holdridge, Rytų Azijos ir Ramiojo vandenyno skyriaus direktorius, pasakė Pekine Amerikos klubo susirinkime, kad Amerika siekia padidinti politinį, ekonominį ir karinį spaudimą Vietnamui ("taip, karinį, pridėjo jis), dirbdama su kitais, kad Hanojus pakreiptų savo laikyseną dabartinėje situacijoje. Šis sekretoriaus asistentas pareiškimas labai nepatiko Vietnamo spaudai. Hanojus radijas kaltino Ameriką, kad ji rengiasi kisti į Pietryčių Azijos šalių reikalus.

Sekretorius Haigas pareiškė Maniloje, kad Amerika nepripažins Vietnamo vyriausybės ir neuzmegs normalių diplomatinių ryšių, kol Hanojus laikys savo kareivius Kambodijoje. Vietnams yra Sovietų Sąjungos įgaliotinis, o Amerika yra pasiryžusi pasipriešinti visoms sovietų intervencijos žygiams, kur jie nepasirodytų. Sovietų ir jų agentų veiksmams lieta didžiausia grėsmė pasaulinei taikai, pareiškė sekretorius Haigas Pietryčių Azijos nekomunistinių valstybių užsienio reikalų ministrų suvažiavime.

Penkių valstybių ministrai tarėsi dėl bendros linijos Jungtinių Tautų šaukiamoje Kambodijos reikalų konferencijoje, kuri įvyks

liepos 13 d. Vietnams ir Sovietų Sąjunga atsisakė konferencijoje dalyvauti, nes tos valstybės laikė, kad "jokių Kambodijos klausimų nėra, padėtis Kambodijoje yra nepakeičiama". Konferencija šaukia Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheimas, ipareigotas Generalinės Asamblėjos, kurios dauguma reikalauja, kad Vietnams ištrauktų savo karines jėgas iš Kambodijos.

Penkios nekomunistinės kaimyninės valstybės: Singapuras, Malaizija, Filipinai, Indonezija ir Tailandija reikalauja, kad Kambodijos klausimas būtų sprendžiamas politinėse derybose, tačiau pirmiausia turi būti įgyvendinti trys žingsniai: Kambodijon turi būti atsiųsta neutrali Jungtinių Tautų taikos priežiūros kariuomenė, Vietnams turi atitraukti visus savo kareivius, visos partizanų grupės turi padėti ginklus. Tuomet galima bus pradėti visu suinteresuotų šalių, visų kambojiečių grupių pasitarimus dėl ateities Kambodijoje.

Penkių Azijos kaimynų strategija yra įtikinti Vietnamą, kad jam apsimoka pasitraukti iš Kambodijos. Filipinų užsienio reikalų ministras Carlos Romulo pasakė konferencijos kalboje, kad kaimynai neina prieš Vietnamo interesus, bet jiems rūpi viso regiono ateitis ir taika. Konferencija ragina Vietnamą pažūrėti į padėtį išmintingai ir realiai. Vietnamui būtų naudingiau turėti šalia neutralią, taikingą Kambodiją, kuri niekam nesudaro grėsmės, negu laikyti okupuotą kraštą su tūkstančiais ginkluotų partizanų ir kartu visą pasaulį prieš save, pareiškė Filipinų ministras.

POPIEŽIUS JONAS PAULIUS II-sis VĖL GRĮŽO LIGONINĖN

Gydytojams nepatinka lėtas sveikėjimas

Roma. — Popiežius Jonas Paulius II-sis šeštadienį buvo nuvežtas į ligoninę. Jau kelios dienos jo savijauta pablogėjo, atsirado temperatūros. Kaip žinoma, popiežius iš ligoninės į Vatikaną sugrįžo birželio 3 d. Tuoj atsirado sunkumų su plaučiais, kankino kosulys.

Sv. Tėvas būtų turėjęs grįžti operacijai žarnynui atstatyti į normalią padėtį, nors data šiai operacijai nebuvo nustatyta. Galimas daiktas, kad gydytojai šią operaciją padarys ateinančio mėnesio pradžioje. Doktorai kalba, kad pacientas per greit ėmėsi varginančių darbų. Romos katalikų žurnalas Famiglia Cristiana rašo, jog popiežiaus komplikacijos: sunkumas plaučiuose ir temperatūra atsirado po to, kai jis įkalbėjo į juostelę dviilgokas kalbas ir birželio 7 d. dukart pasirodė audiencijai.

Ligoninės gydytojai įsikišo į kasdieninę paciento dienos rutiną ir griežtai rekomendavo, kad jis daugiau laiko praleistų lovoje, šiek tiek pasivaikščiодamas kambarėje, tačiau mažiau susitikinėtų su Vatikano pareigūnais, nesirūpintų tiek daug Bažnyčios problemomis ir daugiau ilsėtis. Vienas Romos laikraštis paskelbė, kad popiežiui dažniau ėmė pykti širdis. Tuomet Vatikano daktarai vėl įvedė buvusią ligoninės dietą. Tačiau šią žinią Vatikano pareigūnai paneigė. Jie tačiau pripažino savo pareikime spaudai, kad popiežiaus taisyklės po sužeidimų gegužės 13 d. Sv. Petro aikštėje, sulėtėjo, pa-sunkėjo ir buvo nutarta vėl grįžti į ligoninę nuolatinę specialų priežiūrą. Kaip paskutinės nuotraukos rodo, popiežius prarado nemažai svorio ir atrodo gėrokai išvargęs. Ligoninės štabas

pradėjo tyrimus, ieškodamas komplikacijų, kurios sustabdė paciento stiprėjimą.

Spėjama, kad šį kartą popiežius ligoninėje turės išbūti porą savaitių. Įtariama, jog jis gali turėti kepenų uždegimą, nuo ko atsirado ir karštis. Sekmadienį Vatikano aikštėje buvo girdimas neilgas popiežiaus pareiškimas apie Dievo Kūno šventės reikšmę. Šią kalbą popiežius į juostelę įkalbėjo prieš išvykdamas ligoninėn. Visi klausytojai pastebėjo ilgokas kalbos pertraukas ir popiežiaus sunkumus kvėpuoti, balsas atrodė silpnokas. Ligoninės vadovybė paskelbė, jog tuoj bus pradėti tyrimai ir tik po to bus paskelbtas žinių biuletenis.

Įsakyta suimti Irano prezidentą

Teheranas. — Irano parlamentas 177 — 1 balsais nutarė, kad prezidentas Bani Sadras netinka savo pareigoms. Jis, kaip pranešta, slapstosi ar yra išbėgęs į užsienį. Vyriausias prokuroras įsakė jį suimti. Teherane buvo sušaudyta 15 Bani Sadro rėmėjų. Ajatola Khalkhali, žinomas "korikas", pasakė parlamentui, kad dar 35 suimtieji bus sušaudyti šią naktį. Susirėmimai tarp prezidento draugų ir priešų įvyko dar aštuoniuose Irano miestuose. Irano radijas paskelbė, kad suimta Bani Sadro žmona, 36 metų Azra, jo žentas ir kiti giminės, tačiau visi buvo paleisti. Teherano muštinės tarp "Dievo partijos" narių ir Bani Sadro rėmėjų 30 žuvo ir 300 buvo sužeisti. Visame Irane dvasiniai vadai, mulos, ajatolos ir hojato-lislamai savo kalbose smerkė nuverstą prezidentą, kuris kaltas dėl visų Irano nepasisekimų, net patenkes karo veiksmams prieš Iraką. Prezidentas kurstęs žmones prieš revoliuciją, prieš Islamą, kalbėjęs prieš Alachą. Visuose miestuose minios šaukė "Mirtis Bani Sadrai".

Prezidento pareigas dabar eis vyriausias teisėjas ajatola Behesh-ti, parlamento pirmininkas Rafsanjani ir premjeras Rajai. Už 50 dienų, pagal konstituciją, turi įvykti naujo prezidento rinkimai.

Svarbiausios lenkų institucijos

Varšuva. — Lenkų žurnalas "Kultura" pravedė skaitytojų anketą, kurioje buvo klausimai, kurios lenkų institucijos, organizacijos ar įstaigos yra reikšmingiausios. Paskelbta, kad pirmoje vietoje skaitytojai laiko katalikų Bažnyčią. Po jos eina darbininkų profesinių sąjungų "Solidarumas", po jo — Lenkijos kariuomenė. Komunistų partija anketoje stovi 14-oje vietoje, tuoj po policijos. Šitokios anketos rezultatų paskelbimo niekas komunistinėje šalyje neatsimena.

KALENDORIUS

Birželio 23 d.: Zenonas, Vanda, Arvydas, Vaida.

Birželio 24 d.: Jonas krikšt., Simplicijus, Algimantas, Budytė.

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:29.

ORAS

Nepastovus debesuotumas, temperatūra dieną 75 l., naktį 65 l.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Afganistano vyriausybė vėl paskelbė amnestiją visiems sukilėliams, kurie pasiduos policijai ir atiduos ginklus. Visi kviečiami grįžti į normalų gyvenimą. Visos kaltės bus atleistos, net ir iš kariuomenės dezertyravusiems kareiviams.

— Irano fronte žuvo buvęs karo ministras, partizaninio karo dalinių vadas Mostafa Chamran. Irako pranešimu, sekmdienį kovose žuvo 78 irančiai, 23 irakiečiai.

— Los Angeles stadione planuojama masinė naujų piliečių priesaika, kurioje gaus pilietybę 9,700 asmenų. Iš jų 1,600 filipinų, 1,200 meksikiečių, 1,400 korejiečių, apie 500 Vietnamo, Laos, Kambodijos pabėgėlių.

Griežti sovietų vadų pareiškimai

Maskva. — Sovietų Sąjunga sekmdienį prisiminė 40 metų sukaktį nuo Hitlerio Vokietijos puolimo. Gynybos ministras maršalas Dimitri Ustinov pasakė kalbą, kurioje žadėjo nesumažinti budrumo, neapleisti ginklavinimo, nenusileisti prezidento Reagano ginklavinimo varžyboms, kurias Reaganas pradėjęs pasiremdamas "kažkokia sovietų grėsme".

Varšuvos pakto jėgų vyriausias vadas maršalas Viktor Kulikov sukakties proga parašė straipsnį į Krasnaja Zvezda laikraštį. Jis kalbėjo apie padėtį Lenkijoje ir žadėjo neleisti komunizmo priešinams Lenkijoje sužlugdyti "socializmo iškovojoimą". Karinės jėgos, jei reikės, gins Lenkiją nuo liaudies priešu, rašo Kulikovas.

Diplomatinių stebėtojų nuomone, Lenkijos likimas priklausys nuo šią savaitę pradėtų sovietų komunistų centro komiteto posėdžių. Manoma, kad sovietų invazija prasidės iki liepos 14 d., kada turi įvykti Lenkijos komunistų suvažiavimas.

Kremlius užsienio reikalų komentatorius Leonidas Zamiatinas šeštadienį pareiškė Maskvos televizijoje, kad dar nevelu atstumti Lenkijai grėsiančią katastrofą, tačiau teks veikti greit ir tvirtai.

Socialistų dauguma Prancūzų parlamente

Prezidentas sudaro naują vyriausybę

Paryžius. — Prancūzijos parlamento rinkimus sekmdienį, antrame balsavimo runde užtikrintai laimėjo socialistų partijos kandidatai. Jų laimėjimas laikomas gan radikaliu prancūzų pasisukimu į kairę, po 23 metų centro ir dešiniųjų partijų dominavimo. Socialistų laimėjimas sustiprino prezidento Mitterrand po-zicijas. Jis buvo išrinktas gegužės 10 d. Dabar jis sudarys naują kabinetą, nors manoma, kad premjeru liks tas pats Pierre Mauroy. Parlamente yra 491 atstovas, kurių 293 priklauso socialistams ar jų partneriams — radikalaus kairiųjų judėjimo nariams. Šiame šimtmetėje Prancūzijoje pirmą kartą viena partija turės absoliučią parlamento daugumą ir jai nereikės ieškoti koalicijos partnerių.

Naujieji degolininkai, vadovaujami Paryžiaus burmistro Chirac, laimėjo 82 vietas, nors praėjusiame parlamente turėjo 155 atstovus. Buvusio prezidento Giscard d'Estaing partija gavo 63 vietas, o turėjo 119. Komunistai šiame parlamente turės 43 atstovus, o buvusiam turėjo 86.

Burmistras Chirac, sužinojęs rinkimų rezultatus, pasakė kalbą, kurioje apgailestavo Prancūzijos pasirinktą naują kelią, kuris vesiąs tautą į nusivylimus. Socialistiniai metodai nepavyks Prancūzijoje, kaip jie nepavyko ir kitoje šalyje, pasakė Chirac.

Lieka klausimas, ar prezidentas pakvies į kabinetą komunistų

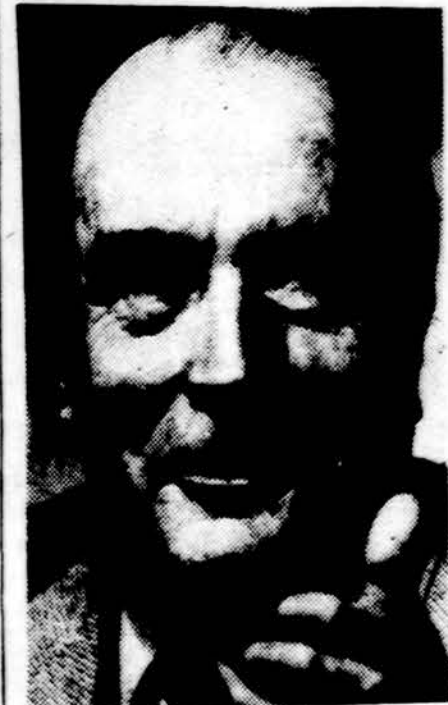
partijos atstovus. Stebėtojai manoma, kad jis tai gali padaryti dėl "šventos ramybės", ne todėl, kad jam reikėtų komunistų paramos. Jeigu komunistai ir gautų kelias ministerijas, jos nebūtų svarbios, daugiau "pagalbinės".

Į parlamentą pirmą sykį buvo išrinktas ir prezidento sūnus Gilbert Mitterrand, 32 m. teisių profesorius. Socialistų laimėjimas atmetė dešiniųjų partijų kampanijos šūkį, kad socialistų išrinkimas reiškia komunizmo įvedimą. Dabar paaiškėjo, kad jie gali vieni laimėti ir jiems nereikalinga komunistų pagalba.

Izraelis neklausys J.T. rezoliucijos

Tel Avivas. — Izraelio vyriausybė griežtai atmetė Jungtinių Tautų rezoliuciją, smerkiančią Izraelį už Irako branduolinio reaktoriaus puolimą. Premjeras Beginas išreiškė apgailestavimą, kad Amerika balsavo su kitais Saugumo Tarybos nariais. Izraelis neleis tarptautinei atominei agentūrai kontroliuoti savo reaktorių, kol arabai nepripažins Izraelio valstybės ir nepasirašys su ja taikos sutarties.

Keli Izraelio laikraščiai paskelbė opijonų tyrimų duomenis. Jei Izraelio parlamento rinkimai įvyktų šiandien, rašo "Jerusalem", premjero Begino koalicija gautų 49 vietas, o darbo partija — 37.

Prancūzijos prezidentas Francois Mitterrand džiaugiasi savo partijos laimėjimu parlamento rinkimuose.

KELIAS Į SVEIKATĄ

NESIBGTI IR SVEIKTI. PAJĖGUMO UGDYMAS

KELIAS Į SVEIKATĄ, 6515 So. California Ave., Chicago, IL 60629

JONAS ADOMAVIČIUS, M.D.

PAKELTO KRAUJOSPŪDŽIO DIETINIS GYDYMAS

Kas penktas šienykštis gyventojas turi pakeltą kraujospūdį — už tai verta visiems susipažinti su tinkamo maisto nauda šitokios negerovės tvarkyme.

Mediciniškas raginimas.

Purvabalis purvynė dainuoja, o menkos asmenybės žmogus ligoje tūnoja ir nė nemėgina taisyti. Mums su purvabaliais nepakeliui, todėl pradėjome paklusti gydytojų nurodymams visose ligose, ypač pakelto kraujospūdžio reikale.

Dabartinė šio krašto statistika rodo, kad 20% amerikiečių — taigi, kas penktas — turi pakeltą kraujospūdį — hipertenziją. Tiek gydytojas, tiek pacientas turi žinoti maisto reikšmę pakelto kraujospūdžio tvarkyme. Pirmiausia kreipiamas dėmesys į valgomąją druską, alkoholi ir persivalgymą, nes jie įtakoja hipertenzijos atsiradimą, jos gydymą ir nuo jos apsaugojimą.

Gydytojas išaiškina pacientui tinkamo maisto naudą. Dietinėje paruošia planą tinkamai mitybai. Pacientui lieka tik pildyti gydytojo nurodymus. Bet čia ir prasideda mediciniška nelaimė, nes 85% pacientų nepildo gydytojo nurodymų. Jie, kaip anie purvabaliai, lieka patenkinti savo liga ir nesigdyo — jie, taip sakant, būdami purve dainuoja.

Nepildo jiems tinkamų medicinių patarimų todėl, kad savaime nusiteikimais nėra suaugę tikrais žmonėmis. Tie 85 iš šimto sergančių, nepajėgia vykdyti jiems naudingų nurodymų, yra nereikalingi gydytojo, nes jie nepildo net ir naudingiausių nurodymų. Tokiems mediciniškas patarimas yra laiko gaišinimas, nes neklauzados iš mediciniškos pažangos neturi naudos.

Žmonės privalo tvarkytis

Kol žmonės išsiauks — daug laiko praėis. O ką daryt dabartiniam neklauzadoms? Jie privalo ryžtis tvarkytis su savo nežmoniškais įpročiais — liautis purvynė dainavę. Gydytojams aišku, kad tik asmenybe susitvarkiusiems žmonėms verta mėginti perduoti dabartinės medicinos žinias pakelto kraujospūdžio reikale.

Tvarkytis su pausia asmenybe privalo kiekvienas, nes tik susitvarkiusieji pajėgs sumažinti kraujospūdį. Tarp pakelto ir normalaus kraujospūdžio yra didelis skirtumas. Širdies priepuoliai dažniau aplanko žmogų, kurio antras (diastolinis) kraujospūdis yra didesnis už 85 mmHg. Jei tas antras kraujospūdis esti didesnis negu 105 mmHg, tai žmogus gali sulaukti pirmą kartą širdies priepuolio net keturis kartus dažniau, palyginus su normalų kraujospūdį turinčiu.

Visi turį pakeltą kraujospūdį, ar kandidatai į tokia negerovę — būtinai privalo tvarkytis su maistu. Daugelis maisto rūšių rīsi su hipertenzijos kilmę. Svarbiausi maiste dalykai, kurie įtakoja kraujospūdžio pakilimą, yra šie: valgomoji druska, kalis (potasiumas), kofeinas kavoje ir arbatoje, alkoholis, gyvuliniai reibalai ir persivalgymas iki nutukimo. Graudu žiūrėti į tuos valgyje nesulaikančius, dėl nutukimo strėnų — kojų nepanešančius, nuolat visokiomis negalėmis besiskundžiančius purvabalius. Tas pats atsitinka ir su smulkesne dainuojančiais. Ne kitaip ir su kavute skirtis nepajėgiančiais, be druskos valgyti negalinčiais. Gana mums valbų gyvenimo — turime ryžtis tapti žmonėmis ir pradėti tvarkyti savas asmenybes.

Valgomosios druskos žala

Pirmiausia aptarsime valgomosios druskos daromą žalą pakeliant kraujospūdį. Labai retai hipertenziją turį žmonės gyvena paprastose — primityviose aplinkybėse. Tokie žmonės vartoja labai mažai druskos — per dieną jiems pakanka vieno — dviejų gramų druskos. Gi pažangiųjų kraštų žmonės, žinoma ir amerikiečiai, druskos suvartoja po dešimt — dvyliką gramų kasdien — taigi, šimtą kartų daugiau. Už tai ir hipertenzijos tokių tarpe yra labai dažna.

Dar blogiau atsitinka šiaurinėse Japonijos Honshu genties gyventojams. Jie valgomosios druskos per dieną sunaudoja net po 26 gramus. Už tai jie turi daugiau pakelto kraujospūdžio negu amerikiečiai, negu bet kas kitas. Jų beveik kas antras žmogus (40%) turi pakeltą kraujospūdį.

Tyrimai su gyvuliais

Atlikti tyrimai su gyvuliais irgi nurodo druskos gebėjimą pakelti kraujospūdį. Tirtos žiurkės trejopai reagavo į valgomąją druską. Vienos žiurkės buvo jautrios druskai — jų kraujospūdis pakildavo davus joms daugiau druskos. Bet buvo ir atsparių druskai žiurkių — tokioms galėdavai duoti druskos kiek nori — jų kraujospūdis nepakildavo.

Tyrimas su Kwasaki susekė, kad yra dvejopų žmonių. Vieniems nuo valgomosios druskos kraujospūdis pakyla, gi kiti į druską visai nereaguoja, jiems nuo druskos kraujospūdis nepadidėja. Tokie daug ir greit druskos išsekia su šlapimu ir jų svoris nedidėja.

Prieš daugiau 30 metų tyrinėtojas Dahl susekė, kad vienas trečdalis turinčių pakeltą kraujospūdį labai gerai nuo jo gydosi nevaldomai druskos. Antras trečdalis druskos nevaldojo ligonių vidutiniškai gydyti. O trečias trečdalis hipertenzininkų visai nesi-taiso druskos nevaldojo.

Paviršutiniškai žiūrint atrodo, kad likusio trečdalis pacientai galėtų druską vartoti, nes jų kraujospūdis nekrinta jiems druskos vartojimą sumažinus. Bet taip nėra. Ir jie privalo druskos nevaldyti; tyrinėtojai susekė, kad pakeltas kraujospūdis gerėja, kai druskos nevaldoja tie pacientai, kuriems kraujospūdis nekrenta jiems druską vartojant.

Pranas Eigietis (kair.) ir Jonas Jokūbaitis klausosi sveikatos patarimų „Sodybos“ pažmonyje. Nuotrauka M. Nagio.

Kaip žmonės druskinasi

Tyrinėtojas Sawyer su talkininkais per keturis metus tyrė 1,536 pacientus, kurių tarpe buvo 717 turinčių pakeltą kraujospūdį. Tie, kurie vartojo daugiau druskos — turėjo sunkesnius akių dugno pakitimus ir dažnesnes širdies ligas, atsiradusias dėl pakelto kraujospūdžio.

Tyrinėtojas Fries tvirtina, kad norint sumažinti kraujospūdį druskos per dieną reikia vartoti ne daugiau 400 mg — taigi, mažiau pusės gramo. Kitas tyrinėtojas (Morgan su talkininkais) susekė, kad sumažinimas dienos druskos davinio nuo 1.8 iki 2.3 gramų — galima sumažinti antrą (diastolinį) kraujospūdį lygiai, kaip ir su vaistais vartojamais kraujospūdžio sumažinimui.

Kiti tyrinėtojai susekė, kad vidutiniai sumažinus druską maiste, esti pagerinama šlapimavariantių vaistų veikla. O pastarieji vaistai kaip tik pirmoje eilėje vartojami sumažinimui kraujospūdžio. Tada mažėja kraujo plazmos tūris ir sumažinamas arterijų sienelių įtempimas (tonas). Tada druska šalinas iš vandeniu perpildytų kraujagyslių sienelėse esančių raumenų ląstelių.

Tyrinėtojas Parijs su talkininkais rado, jog kombinacija šlapimavariantių vaistų su druskos iki dviejų gramų per dieną sumažinimu maiste, sumažina kraujospūdį labiau, negu tos dvi priemonės vartojamos atskirai.

Negerai daroma, kai šlapimavarianti vaistą Thiazine vartojant, patariama kiek norint druskos vartoti. Tais atvejais gausiai druskos vartojant susilaukiama kalio kraujyje sumažėjimo (hypokalemia). Todėl visada patariama sumažinti druskos vartojimą vartojant šlapimavariantių vaistus pakilusio kraujospūdžio sumažinimui. Tuo būdu sumažinamas kalio iš kūno pašalinimas.

Tyrinėtojai Margie ir Hunt tvirtina, kad per daug druskos su maistu vartojimas yra viena didžiausių priežasčių nepasisekimo, norint sumažinti kraujospūdį vaistais. Jie tiki, kad naudojant druskos daugiau negu 3.5 gramus per dieną, per burną imamas šlapimavariantis vaistas nesumažina kraujospūdžio. Reikia mažiau druskos vartoti, norint su ta pačia vaistų doze labiau sumažinti kraujospūdį. Gi, didinant šlapimavarianti vaisto dozę, susilaukiama pašalinio to vaisto veikimo ir komplikacijų. Tų tyrinėtojų patirtimi, kai dveji ar treji vaistai nuo pakelto kraujospūdžio jo nesumažina, tokie pacientai vartoja druskos daugiau negu 5.9 gramus dienai. Todėl reikia mažinti druskos dieninį davinį — tada vaistai prieš kraujospūdį geriau veiks net ir mažesnėmis dozėmis vartojami. Minėti tyrinėtojai susekė, kad lengviau pakeltą kraujospūdį turintieji gali jį sunormuoti visai be vaistų, jeigu vartojama druskos per dieną mažiau kaip 2.1 gramų.

Druskos sumažinimas mažina kraujospūdį

Minėtų tyrinėtojų atlikti darbai tvirtina, kad druskos sumažinimas kontroliuoja kraujospūdį. Tokio gydymo tikslas yra sumažinti druskos vartojimą nuo 6 iki 18 gramų iki mažiau kaip penki gramai per parą. Lygmenas arbatinis šaukštelis turi apie penkis gramus druskos.

Jei druska protingai vartojama, nereikia specialių dietų. Gali žmogus valgyti restoranuose — tik privalo užsakyti tinkamus valgius. Reikia liautis valgi ant stalo sūdyti ir vengti valgių pagamintų su druska; sūrių prieskonių ir užkandžių.

Nepamirština, kad kai kurie be recepto gaunami vaistai, kaip Alka-Selzer ir Bromo-

Selzer yra labai sūrus — turi tableteje nuo pusės iki pusantro gramo druskos. Su jais reikia visam laikui atsiveikinti, nes jie jokios vertės neturi, nežiūrint įkurių juos liaupsinančių reklamų.

Sumažindami druską pacientai dažnai sumažina svorį visai to nesiekdami. Tai atsitinka dėl kūne vandens sumažėjimo, sumažinus druską. Dar ir dėl to krinta svoris, kad bedruskė dieta yra mažiau kaloringa. Vidutiniai druskos vartojant 2.1 gramų dienoje, su maistu gaunama tik vienas tūkstantis kalorijų.

Išvada. Atsisakykite gausaus druskos vartojimo — lengviau bus gydytis nuo hipertenzijos. Priverskime save paklusti medicinos reikalavimams, kitaip tik susilaukė komplikacijos — paralyžiaus — pradėjime pildyti gydytojo patarimus. Nesizėgnokim tik tada, kai perkūnas trenkia. Tvarkingai dirbkime, gyvenkime ir melskimės per visą savo gyvenimą. Tik tada rečiau hipertenzija sirgime, o susirgę greičiau ir lengviau su ja tvarkysimės. Įdomu, kad mažai druskos ir daug kalio su maistu vartojant — krenta kraujospūdis. Daugiau apie tai kitą kartą.

Pasiekiatyti. Postgraduate Medicine, June 1981.

Neblaivumas tai kapas žmogaus dvasios ir jo tiesaus galvojimo.

Chauser

ŠLAUNŲ MANKŠTA

Vidinius ir išorinius šlaunų raumenis stiprindami šitaip makštinkimės:

Pradinė padėtis: keliai sulenkti ir suglausti; pėdos ant grindų; rankos kelių išorėje. Mėgink (Pvz. 1-2) kelius skėsti rankoms priešinantis — lėtai skaitydamos iki 5. Tada (pvz. 3-4) laikydamos išskėstus kelius, plaštakas kelių viduje — stenkis suglausti kelius rankoms priešinantis. Pamažu skaičiuok nuo penkių iki vieno. Kartok 5 kartus.

LIETUVOS BAZNYČIOS

1-mas tomas. Telšių Vyskupija
BRONIUS KVIKLYS

Telšių vyskupija yra 1-as tomas iš LIETUVOS BAZNYČIŲ serijos leidimų knygų.

„Vienas pagrindinių šios knygos tikslų yra uždokumentuoti ir palikti ateities kartoms galimai tikresnį ir neiskreiptą mūsų bažnyčių ir kitų religinių pastatų vaizdą, kad ateities lietuvių kartos matytų, kiek daug meniškų religinių ir architektūrinių vertybių Lietuvos žmonės amžių bėgyje savo Viešpaties garbei yra sukūrę — tai kaip rašo autorius knygos įvadeje.

Leidinyje gerai paruoštas. Talpina bažnyčių nuotraukas, o taip pat jų buvusių vadovų, darbininkų gyvų ar nužudytų, mirusių ar dar gyvenančių išvaizdą. Didelio formato, 400 pusl. Kieti viršeliai. Tekstą surinko DRAUGO spaustuve. Spausdino MORKUNO spaustuve. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla. Kaina su persiuntimu \$21.00. Illinois gyventojai dar pridėda \$1.20 vaistijos mokesčio.

Užsakymus siųskite:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60689

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Legal Holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society.

Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$42.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$40.00. Foreign countries \$42.00

Pašto išlaidas mažinant, pakvitatimai už gautas prenumeratas nesiunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokesčių, atžymima, iki kada yra užsimokėjusi.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	1 mėn.	3 mėn.	6 mėn.
Chicago ir Cook County	\$42.00	\$126.00	\$252.00
Kanadoje (kanadiškais dol.)	\$46.00	\$138.00	\$276.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$42.00	\$126.00	\$252.00
Užsienyje	\$42.00	\$126.00	\$252.00
Kitur — Amerikoje	\$40.00	\$120.00	\$240.00
Savaitinis	\$28.00	\$84.00	\$168.00

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
• Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00, šeštadieniais 8:30 — 12:00.

• Redakcija straipsnius taisyti savo nuožiūra. Nesuadotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Nekontroliuojamos aistros daugumoje atvejų yra dalinis pamišimas.

Th. Hobes

Advokatų Draugija
VALDEMARAS BYLAITIS
IR
VINCAS BRIZGYS
Teisų daktarai
2458 W. 69th St., Chicago, Ill
Vini tel. 778-8000
Valandos pagal susitarimą

DVASINIAI PASAUKIMAI LENKIOJE

Lenkijoje pernai buvo įšventinti 632 nauji kunigai, tai yra 43 kunigais daugiau negu 1979 m. Iš viso Lenkijoje dabar yra 20,234 kunigai. Padidėjo seminaristų skaičius, jų dabar yra 6,285, tai net 440 daugiau, negu 1979 m. Lenkijoje pastoviai auga pašaukimai ir į vienolinį gyvenimą.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building). Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepiu, skambinti 374-8004
Pirma ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — GR 6-2400
Val: pagal susitarimą: pirmą ir ketv. 14 ir 7-9 antrą ir penkt. 10-4 šeštą 10-3 val

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — BE 3-5893
Specialybė Akių ligos
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441

DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381

DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gydytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išskyrus treč. ir šešt.

DR. IRENA KYRAS

DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
476-2112
Val: pagal susitarimą. Pirm., antr., treč. ketv. 10 iki 6 val. Šeštad. 10 iki 1 val.

Tel. Reliance 5-1811

DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. Išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street

Val: Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p.
Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. 4-1818; Rez. PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val: pirmą, antrą, ketvirtą ir penktą 3 iki 7 v. p. p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527

Dr. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS — CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575

Dr. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 myliai į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS

(Kaiba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val: pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val: antr. 14 popiet ir ketv. 5-7 vak.
Ofiso tel. 776-2880, rezid. 448-5545

DR. C.S. ŠIAUCIŪNAS

DANTŲ GYDYTOJAS
4912 W. 14th Street
Cicero, Illinois
Tel. 656-2441
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penktad. 2-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772

DR. PETRAS ŽLOBAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-7 šeštadieniais pagal susitarimą

DABARTIES PROBLEMA

Istorija primena Europos tautų didį kraustymosi laikotarpį, vykusį tarp ketvirtos ir šeštojo šimtmečio, iš tikrųjų užsibaigusį tik dešimtojo šimtmečio pabaigoje. Tai buvo pajudėjimas germanų gentių ir jų plėtimasis į jau stipriai ir kelis šimtmečius gyvusią Romos valstybę. Ketvirtąjį šimt. vidury dar pasirodė iš Azijos hunai su savo negailestingu ir plėšriu vadu Atila. Jei germanai naujosios vietos kūrėsi, tai hunai nieko nekūrė — jie tik plėšė, žudė, naikino viską, pasiekdami net pačią Romą ir dabartinės Prancūzijos dalį. Prieš tai jau buvo nusiaubę visą vidurinę Europą.

Tuo pačiu metu kraustėsi ir Pripetės pelkių ir apylinkių įvairios slavų giminės, užimamos germanų vietos, susimaišydami su likusiais gyventojais ir išsiskirdami patys tarp savęs. Gal jų spaudimas prisidėjo ir prie lietuvių giminės kėlimosi į dabartinės žemės, nors jų senolių palikimas randamas dar iš senesnių laikų, negu didysis tautų kėlimasis prasidėjo.

Siame tautų kilnojimesi į naujas žemes, net istoriškai žiūrint, nerandame tokio staigaus pasikeitimo, kaip yra dabarties tautų kilnojimesi, kuris prasidėjo ypač po antrojo pasaulinio karo ir dar iki šiol nepasibaigė. Dabarties tautų kilnojimesi lietuvių ne tik Europoje, bet ir Azijoje, Afrikoje, Pietų Amerikoje ir tuos kraštus, į kuriuos iš visur veržiasi benamiai pabėgėliai, kaip JAV, bėda, Kanada ar Europos tautos ir valstybės.

Aziatai ne taip kaip hunai, nežinia iš kur atėję ir kur sunykę, ne prievarta, bet laisvai šiandien bėga į svetimos kultūros valstybes, išsiskirdami net tūkstantmečių tradicijų dalies, kad tik galėtų išgyventi gyvybės nuo komunizmo žudynių ir persekiojimų. Tai parodo Vietnamas, Kambodija, Šiaurės Korėja, komunistinė Kinija, dabar Afganistanas, kuris naikina komunistinių rusų kariuomenės, tankų ir helikopterius. Ar tai jau kartojasi istorija, dar negalima tvirtinti. Bet tikrai tai keičia žmonių sudėtį įvairiose kraštuose ir kontinentuose.

Pabėgėlių problema yra igi-jusi atšakų pobūdį nuo antrojo karo laikų, kai iš rytų Europos — iš komunistų okupuotų tautų — jų buvo net keli milijonai. Teisybė, gėdingas ukrainiečių ir kai kurių kitų buvusių belaisvių, darbus išvežtų ir pabėgėlių grąžinimas mirčiai Sovietų sunkių darbų stovyklose ar kalėjimuose. Vis dėlto šiuo atveju humanizmas kai kada laimėjo prieš prekybą žmonėmis. Vadinama „Kehl-Operation“ iki šio neatidengiamas, nors prieš žmoniškumą nusikaltusių vadų jau seniai žemėje nebėra.

Bet daugelis tautų jaučia savo atsakingumą už to meto savo vadovus — Švediją, JAV, Britaniją ir dar kai kurie kraštai. Trys milijonai pabėgusių palestiniečių iki šiol dar tebėra terorizmo, keršto ir tarptautinių santykių ardytojų vergijoje, nors žmogiškai kalbant, jie nori atgauti tik savo tėvų ir senolių tėviškes arba kur nors įsikurti. Prie palestiniečių pabėgėlių problemos neišsprendimo prisideda ne tik nauja Izraelio valstybė, bet ir daugelis vakariečių, kuriems nesuprantamas laukinis Mažosios Azijos arabų elgesys.

Geras žmogus yra švelnesnis su savo priešiniais, kaip blogas žmogus su savo draugais.

B. Hall

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS IR JAUNIMO SĄJUNGOS POLITINĖ KONFERENCIJA

Reportažas ir komentarai

LINAS RIMKUS

(Tęsinys)

Užklaustas apie galimus skirtumus tarp Reagano ir Carterio vyriausybės, dr. Novak pareiškė, kad įvykiai ryšium su kandidatu Valstybės departamento ir pasekretoriaus žmogaus teisių reikalams Lefever buvo netiksliai perduoti spaudoje ir dėl to buvo galima susidaryti klaidingą įspūdį. Jis pastebėjo, kad daugelis pareigūnų, paskirtų į pozicijas, turinčias ryšių su žmogaus teisių klausimais, yra demokratai — JAV ambasadorė prie Jungtinių Tautų Jean Kirkpatrick, Valstybės departamento pasekretoriaus tarptautinių organizacijų reikalams Elliot Abrams ir jis pats, kurie yra pasižinę žmogaus teisių kova. Beto, jis pabrėžė, kad žmogaus teisių srityje JAV politika yra palanki nepartinė — „bipartisan“.

Baigdamas dr. Novak pareiškė, kad vis daugiau ir daugiau „etnikų“ užima atsakingas pozicijas pramonėje ir valdžioje. Esant tokiai padėčiai, neilgai užtruks kol „etnikų“ balsas bus išgirstas aukščiausiose valdymo sluoksnuose. Ryšium su tuo jis pareiškė, kad Reagano vyriausybė, nors labai norinti, neturi patirties bendradarbiauti su etninėmis grupėmis. Dėl to šiuo metu būtų pui ki proga organizuoti etninės grupės išnaudoti padėti.

Penktadienį po pietų šiek tiek trumpesnius pranešimus padarė trys prelegentai: Amerikos jaunų politikų vadovybės atstovas prie Jungtinių Tautų James J. O'Neill, JAV Valstybės departamento Rytų Europos sky-

riaus viršininkas Peter Bridges ir Helsinkio Watch organizacijos Rytų Europos skyriaus viršininkė Helen Sen. Taip pat turėjo dalyvauti Kanados misijos prie Jungtinių Tautų atstovas, bet negalėjo atvykti. Ta proga Kanados LB ir Jaunimo sąjungos atstovai susitiko su juo ir aptarė rūpimus klausimus.

Carl Gershwin pranešimas

Vietoje Kanados misijos atstovo atvyko nenumatytas svečias — JAV atstovė Jungtinėse Tautose Jean Kirkpatrick, buvęs Freedom House organizacijos darbuotojas bei Social Democrats USA organizacijos aktyvus narys, palaikęs ryšius su Estijos socialdemokratais. Savo trumpame žodyje C. Gershwin pakartojo oficialų JAV nusistatymą Pabaltijo klausimu — kad JAV nepripažįsta netiesotės Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Jis užtikrino, kad JAV atstovė Jungtinėse Tautose ir jos štabas aktyviai naudosis šiuo nusistatymu, tinkamai atvejais keliant Pabaltijo klausimą viešumon.

Tęsdamas toliau, C. Gershwin pareiškė, kad rezistentų anapus drąsa neleidžia mums nuleisti rankų, bet skatina dėti kuo didesnes pastangas jiems padėti. Tam paryškinti jis perskaitė ištrauką iš Vytauto Skuodžio teismo kalbos: „Visa nelegali literatūra kelia idėjas pagerinti esamą visuomeninę būklę, kritikuoja, bet nesiekia pakirsti santvarkos pagrindo.“

dus. Prokuroro kaltinimas bausis, tačiau išgirdęs ir mirties nuosprendį, sutikčiau jį ramiai, kaip Lietuvos sūnus, kurio gyvenimas priklauso Tėvynei ir jos žmonėms. Baigiau!“

Baigdamas C. Gershwin atkreipė klausytojų dėmesį į skirtingą žmogaus teisių pažiūrą, traktavimą geografiniais pagrindais, kuris yra įsigalėjęs Jungtinėse Tautose. Jis užtikrino, kad JAV atstovė visas pastangas tai padėčiai pagerinti. Tačiau, jis pabrėžė, kad tas „dvigubas standartas“ randamas ne tik Jungtinėse Tautose. Gershwin pastebėjo, kad maždaug tuo pačiu metu, kai Bobby Sands Šiaurės Airijoje vykdė savo bado streiką, estų rezistentas Juri Kuk (suimtas ryšium su 45 Pabaltiečių pareiškimu, smerkiančiu Molotovo-Ribbentropo paktą ir reikalaujanti Lietuvai, Latvijai ir Estijai nepriklausomybės), pats paskelbęs bado streiką, mirė kovo 27 pereinamojoje stovykloje Sovietų Sąjungoje. Bobby Sands įvykiai susilaukė nepaprastai daug spaudos dėmesio, o tuo tarpu, Juri Kuk miris buvo pranešta tik kelių dienų laikraščiuose, ir tai tik keliomis eilutėmis. Anot prelegento, pasaulio spauda turi būti įjautrinta ir supažindinta su įvykiais už geležinės uždangos, o tas darbas yra mūsų rankose.

Atsakydamas kelis klausimus, C. Gershwin pareiškė, kad ne tik faktas, kad JAV nepripažįsta Pabaltijo inkorporavimo, turėtų būti kiekviena proga minimas, bet baisesi birželio įvykiai taip pat turėtų būti keliama viešumon.

James O'Neill kalba

Po trumpo pertraukos Amerikos jaunų politikų vadovybės atstovas prie Jungtinių Tautų James J. O'Neill buvo pakviestas kalbėti. Pranešimo tema — Lietuvos klausimas kitataučio visuomenininko akimis.

J. O'Neill pradėjo savo pokalbį papasakodamas savo įspūdžius iš kelionių po Sovietų Sąjungą ir Pabaltijo kraštus. Jam yra tekę vadovauti jaunų politikų ekskursijoms po Sovietų Sąjungą, dėl to yra turėjęs progą ne tik stebėti gyvenimą įvairiose krašto sri-

PLB pirm. Vytautas Kamantas sveikina prelegentą JAV delegacijos į Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komisiją dr. Micheal Novak.

DIENAI RIEDANT

VAKAROP VLADAS RAMOJUS

11

Kartas nuo karto pas Urbanus iš New Yorko atvažiuodavo būvęs „keturvėjininkas“ — „Vienybės“ redaktorius poetas Juozas Tysliava, rašytojas Juozas Petras-Tarulis (mirus New York'e 1979 m., kurio pelenai parvežti ir palaidoti Vilniuje, kaip ir Juozo Tysliavos), poetas Antanas Rimydis. Retkarčiais pasirodavo iš Baltijos rėmėjas atvažiuojęs žurnalistas Cezaris Sudokas, nepriklausomos Lietuvos laikais dirbęs ir „Kario“ redakcijoje.

Kokie įdomūs tada vykdavo literatūros bei žurnalizmo seminarai prie vyno ar alaus: priiminimai, praeities ir dabarties kritika, pastabos, komentarai, bėgančių dienų spaudos apžvalgos, politinės padėties vertinimas, pranašystės, ką atneš ateitis. Klasydavau, ausis suglaudęs, nes man tai būdavo įdomiausios temos. Juk kalbėjo „vilka“, spėjo nemažą duoklę atiduoti Lietuvos literatūriniam bei žurnalistiniam gyvenimui.

Tiesa, vos karui pasibaigus, Flensburge turėjau progos sukviesti laikraštinių-publistų Kaupo, Stasio Kuzminsko, Juozo Senkaus, Andriaus Vaitkaus tarpe. Tačiau, sakytum, išsėkrysiu Andrių Vaitkų, kitų trijų klausydavau tik labai iš tolo. Tuo tarpu Urbanas namuose jausdavosi jau kaip pilnateisias studentas, nors į diskusijas mažai savo trigraį teikišdamas, bet gerkšnodamas kartu tą patį vėną ar alų, kuriuo vaišinosi Lietuvos literatūros ir spaudos veteranai. O kai nuotauka įkandavo, nebūdavo ir aš žodžių tirti, o spaudos „vilka“ dėl to ne kiek neužsigaudo.

Vėliau, kai jau persikėliau į Chicago ir kartu su keliais dešimt kolegų lankiau Loyolos universiteto

globojamą žurnalistikos seminarą lietuvių „Aušros Vartų“ parapijos mokyklos patalpose prie senojo dienraščio „Draugo“ namų, buvo neblogų lektorių ir jie iš širdies mums mokė, ką ir kaip rašyti į laikraštis. Tačiau abejoju, ar seminaras galėjo man ką daugiau duoti, ką aš jau buvau įsijamonięs, beklaušdamas senų spaudos vilkų pokalbių, komentarų, atsiminimų, diskusijų Urbanų namuose Great Necke. Visa tai jau man buvo atvėrę savitas pažįstas ir mano įvykių gradacija, į originalumo esmę, į žinio ar informacijos esenciją ir daugelį kitų aspektų, kurių vertinimas galutinai įsiprasmino po daugelio metų — 1978 m. spalio mėnesio pabaigoje pradėjus dirbti Amerikos valstybiname radijuje, kalbų skyriuje, kur į kelių minučių apžvalgą tenka sutraukti svarbiausius savaitės lietuvių gyvenimo įvykius ar kelių minučių pokalbyje su kuriuo nors savo srities specialistu sutraukti visą jo plačios bei įdomios specialybės patirtį.

Simas Urbanas tiek užsėdė, kad Amerikoje nutarė atgaivinti žurnalą „Kari“, kurį jis pats nepriklausomoje Lietuvoje buvo padaręs populiariu ne tik karių, bet taip pat visuomenės ir jaunimo tarpe. Ir aš naiviai džiaugiausi, kad štai prisidėsiu prie lietuviško žurnalo atgaivinimo, prie to paties žurnalo, kurį, dar gimnazistas būdamas, į rankas imdavau ne tik su smaliu įdomumu, bet ir savotiška pagarba. Juk tais laikais buvome nepaprastai patriotai ir tvirtai pasiryžę už tėvynę galvas gulditi. O „Karys“ juk skiepijo tėvynės meilę, skatino ne tik gerbti laisvę bei nepriklausomybę, bet, laikui atėjus, nebijoti ir galvas už tas vertybes paguldyti. Kiek Lietuvos sūnų bei dukrų vėliau, atėjus laikui, išėjo didvyrių kelias? Kas surašys visų jų pavardes, jų žygius dar nepasibaigusiose laisvės kovose, kas suregistruos jų nežinomus ar baigiamus užmirti kapus? Kas?

Nutarus Amerikoje atgaivinti „Kari“, entu-

JAV LB Visuom. reik. tar. narė Aušra Zerr įteikia JAV ambasadorės stabo tarėjui Carl Gershwin Leonardo Kerolio sudarytą „Išvežtųjų lietuvių sąrašą“. Veikalą suredagavo Česlovas Grincevičius ir išleido Pasaulio lietuvių archyvas su JAV Lietuvių Bendruomenės finansine pagalba.

tyse, bet ir patirti, kiek jaunieji JAV politiniai vadai supranta apie Sovietų Sąjungą.

Du susitikimai jam paliko ypač didelį įspūdį — vienas su vadinamąja Lietuvos TSR užsienio reikalų ministre ir kitas su vienu senyvo amžiaus parapijos kunigu. Susitikime su „užsienio reikalų ministre“ dalyvavo jaunų politikų vadų ekskursijos nariai, vertėjai, Lietuvos KP pareigūnai ir partietiai iš Maskvos. Užsimezgus pokalbiui, ministrė pradėjo aiškinti apie tarybinės santvarkos pasiekimus visose gyvenimo srityse, o jaunieji politiniai vadai, neklusdami jokių klausimų, atidžiai klausėsi. Anot J. O'Neill, tai buvo jam įdomiausia, kad vadinamieji ateities politiniai JAV vadai neturėjo pakankamai informacijos žinoti, kad ne visa teisybė buvo pasakojama. Pokalbis tęsėsi, kol pagaliau pats paklausė, kokia buvo jos nuomonė apie Molotovo-Ribbentropo slapta sandėrį. Po gana neįjaukiausio pasitarimo su partijos žmonėmis pertraukos ministrė tegalėjo atsakyti: „Tai buvo klaida.“

Antras atsimintinas įvykis buvo susitikimas su senyvu kunigu. Pasimatymas buvo oficialiai suorganizuotas, dalyvavo ne tik O'Neill, bet ir įvairūs partijos žmonės, vertėjai ir anglų ir rusų kalbas ir kt. Kunigas, turbūt, truputį priblokštas įvykio, neįjaukiai jautėsi, bet vis dėlto jo atsakymai padėjo jiems įžvelgti Lietuvos padėtį. Ypač sujaudino kunigo paskutinis atsakymas. Užklaustas, kokios yra ateities perspektyvos katalikų Bažnyčiai Lietuvoje, jis pakartojo Kristaus žodžius: „...Aš pastatysiu savo Bažnyčią, ir

pragaro vartai jos nenugalės“.

Papasakojęs savo įspūdžius, kurie, anot prelegento, paaiškina, kodėl asmuo su ariška pavarde galėtų domėtis lietuviškais reikalais, jis tęsė, atkreipdamas dėmesį į pastebimus posūkius JAV politiniame gyvenime, kurie yra naudingi valdomuosiuose sluoksnuose. Anot jo, — „Man labai didelį įspūdį padarė skirtumas tarp Reagano ir Carterio politikos. Tačiau aš jus perspėjau, kad praityje pareigūnai mažiau tik pat nuosirdus, kiek dabartiniai bandė panašius priėjimo būdus... Nesudėkite visas savo viltis į žmones... Sudėkite savo viltis į savo pačių stiprybę...“

Toliau James O'Neill patarė aktyviai įsitraukti į 1982 m. kongresmenų rinkimus. Anot jo, politinės sąlygos yra palankios etninę grupių įtaigiam dalyvavimui, nes respublikonai bando sudaryti naują ilgalaikę politinę koaliciją, o demokratai, išsigandę to, kas gali įvykti per ateinančius rinkimus, ieško draugų ten, kur jų gali rasti. Be jo, jis patarė aktyviai įtaigoti spaudos ir mokslo pasaulius, nes ten irgi vyksta pasikeitimai, naudingi etninėms grupėms. (Bus daugiau)

BRANGUS PRAGYVENIMAS

Brangiausias pasaulyje pragyvenimas Tokyo mieste, o Europoje — Londone. Jeigu, pavyzdžiui, New Yorkui pragyvenimo išlaidoms palyginti skirsime 100 taškų, tai Tokyo prilys 160,4, o Londonas 133,6.

ziazmo buvo daug. Atrodė, kad jo kelias bus rožėmis klotas, pasisėkimas toks, kaip buvo Lietuvoje. Pradžioje, dar vis tebegyvendamas Great Necko nuotakomis, atgaivinto „Kario“ idėja tiesiog degiau, ją skleidžiau naujoje vietoje, nors pažįstamų būrys dar buvo nedidelis. Pagaliau atgimusiam „Kariui“ paremti Chicagoje tuomet buvusiose garsiose Anatolijaus Kairo „Treminių namuose“ Chicago Westsideje buvo surengtas specialus renginys. Į Chicago tą progą atvyko ir pats redaktorius Simas Urbanas, daug dirbo kitas spaudai ir bibliografijai nusipelnęs žmogus ir S. Urbono geras pažįstamas J. P. Palukaitis ir eilė kitų. Atrodė, kad viskas bus gerai. Pats renginys nebuvo nuostolingas, gal daugiau pelningas. Juk tuo metu dar patįme žydėjime buvo iš Lietuvos pasitraukusi karininkija, o taip pat ir Lietuvoje bendrusi jaunesnioji karta „Kariui“ sentimentų tebeturėjo.

Tačiau, grįžęs į Great Necką, po metų kitų entuziastingasis redaktorius S. Urbanas kažkaip susipainiojo finansuose, sunkiai susirgo jo žmona Onutė, po kurio laiko ir mirė. Po žmonos mirties ir Sima ištiko nerviniai sukrėtimai, pateko į ligonines, jo pavardė dingo ne tik iš „Kario“ puslapių, bet ir aplamai iš lietuvių gyvenimo, kol jis amžinai atsikyrė su šiuo pasauliu. Tai dinamiskas, pilnas užmojų ir idėjų buvęs Lietuvos kariuomenės kapitonas, laikraštinkas-redaktorius, knygų autorius.

Iki šiol tebeįtaiganti „Kari“ išgelbėjo jau kiti ryžtingi asmenys. Tačiau Simo Urbono anuo metu rodyto entuziazmo niekad neužmiršiu. Buvo geras žmogus ir žurnalistas, lietuviškas spausdintas žodis buvo jo gyvenimo credo. Tačiau, būdamas per daug nuosirdus, minkštos širdies vyras, finansinių reikalų tvarkyti nemokėjo. Ar ne tai, šalia jo žmonos ligos bei mirties, buvo viena iš jo nervinio suklupimo priežasčių?

(Bus daugiau)

MŪSŲ KOLONIJOSE

Lemonto De Andreis seminarijoje birželio 7 d. Maironio lit. mokyklos mokiniai, priėmę pirmą Komunią. Iš kairės: Kristina Liaugaudaitė, Lina Damulytė, Romas Mockaitis, Jula Krumplytė ir Vida Kazlauskaitė. Už jų — pirmą Komunią ruošęs kun. A. Prunskis.

Nuotr. A. Mockaitis

Lemont, Ill.

"OKIO" AKCININKŲ SUSIRINKIMAS

„Ukio“ bendrovės akcininkų metinis susirinkimas buvo birželio 17 d. Birutės ir Igno Navickų namuose Lemonte. Susirinkimą pravedė Modestas Jakaitis, sekretoriavo Vytautas Vaitkus. Jakaitis pranešimas buvo trumpas. Ekonominė padėtis nėra pagerėjusi, todėl statyba ir žemių pardavimas yra beveik sustojęs. Bet ne ta priežastis kliudė. Jau keleri metai, kai valdyba ir direktorių taryba nieko nedaro, nes laukia geresnių laikų. I metinius akcininkų susirinkimus ateina tie patys asmenys. Kiti akcininkai visai nesinteruojasi. Dar yra likę neparduoti šerų. Sinteruoti asmenys gali kreiptis į bendrovės valdybos narius.

Išrinkta direktorių taryba ir iš jų sudaryta valdyba. Kazys Laukaitis — direktorių tarybos pirm., prof. Mečislavas Mackevičius — bendrovės pirmininkas, vicepirmininkai — Vytautas Kamantas, Modestas Jakaitis ir Petras Abromaitis, išdininkas — Vytautas Misiulis, sekretorius Juozas Šulaitis.

Nauja valdyba pasirodusi daugiau dirbti, planuoti. „Ukio“ žemė jau visa išmokėta. Ji yra prie Lemonto gražioje vietoje.

K.

Omaha, Nebr.

LIUDNOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Pirmieji išvežimai į Sibirą niekuo nenusikaltusių lietuvių buvo tik pradžia rusiškų komunistų tautiškos politikos, kuri dar žiauriau vykdė po antros okupacijos. Nesiliauja ji ir dabar, tik tęsiasi jau kitais būdais. Todėl birželio tragiški minėjimai yra priminimas sovietinių barbarų nusikaltimų prieš lietuvių tautą. Tai suprasdama JAV LB krašto valdyba, ragindama minėti skaudžius mums įvykius, išsuntinėjo aplinkkraščius ir kitą reikalingą medžiagą prezidentui, valstijų senatoriams, kongreso atstovams ir vietinei spaudai. LB Omahos apylinkės valdyba paraginimą įvykdė.

LB vadovybės birželio 24 d. buvo paskelbta Mados diena už pavergtą ir kenčiančią Lietuvą, todėl tą sekmadienį minėjimas pradėtas pamaldomis Sv. Antano parapijos bažnyčioje. Kunigas savo pamokslu ragino ne tik melstis už savo tautą, bet ir veikti su Dievo pagalba. Sv. Mišių metu „Rambyn“ choras giedojo giesmes, keliančias religinį nusi-

teikimą gyvųjų ir mirusiųjų tremtinių prisiminimu. Tuojau po lietuviškų pamaldų, parapijos salėje įvyko Omahos Skautų Vyčių draugovės rengtas Sibirian lietuvių ištrėmimo paminėjimas. Minėjimui vadovavo Rimas Reskevičius, Omahos skautų vietininkas. Po Lietuvos vėliavos įnešimo, himno ir kun. P. Zarkauso invokacijos, trumpai priminę šio minėjimo reikšmę, R. Reskevičius paprašė atsisotijimo pagerbti Sibiro tremtinius. J. Jonykas savo paskaitoje priminė ištrėmimą Sibirian vykdymą.

St. Radžiūnas įspūdingai padeklamavo ištrauką iš V. Mykolaičio-Putino eilėraščio „Mortuos voko“ (Mirusius šaukiu). Skautams vadovaujant, visi padainavo tris dainas: „Vėžė mane iš namų“, „Aras“ ir „Leiskit ir tėvyne“. R. Reskevičius perskaitė eilėraščių „Laisvės kovų dainų“. Taut. šokių grupės „Aušra“ vaikų pašoko keletą šokių. Scenoje buvo matyti Liūdo Totilo piešinys, vaizduojąs prekinį vagoną, vežantį lietuvių tremtinius į Sibirą. Prasmingai atliktas minėjimas užbaigtas giesme „Marija, Marija“.

Po minėjimo visi buvo pavaišinti kava.

Apie lietuvių ištrėmimus Sibirian ir jų minėjimus, „Omaha World-Herald“ vedamųjų puslapyje, laikų skryje paskelbė A. Antanėlio LB Omahos apylinkės pirmininko laišką.

Omahos liuanistinė mokykla gegužės 23 d. suruošė mokslo metų užbaigtuves. Mokyklą lankė 20 mokinių. Mokyklai vadovavo D. Sulsienė. Ta proga liuanistinė mokykla išleido laikraštėlį „Lietuviškas balsas“. Jame rašė ir piešiniais iliustravo patys mokiniai. Iš laikraštėlio sužinojome, kad mokykl. R. Jaudėgytė baigė Nebraskos universitetinių barbarų nusikaltimų prieš lietuvių tautą. Tai suprasdama JAV LB krašto valdyba, ragindama minėti skaudžius mums įvykius, išsuntinėjo aplinkkraščius ir kitą reikalingą medžiagą prezidentui, valstijų senatoriams, kongreso atstovams ir vietinei spaudai. LB Omahos apylinkės valdyba paraginimą įvykdė.

Omahos lietuviai nori pasista-

tyti ilgiau išliekantį paminklą. Išnykus Omahos lietuviams, dar liktų jų pėdsakai ateitai. Tam tikslui ruošiamasi išleisti Omahos lietuvių istoriją. Ją redaguoja B. Sulskis. Išleidimas nemažai kainuos. Rimčiau žiūrint, reikala, verta pinigines atidaryti. Greitai bus kreipiamasi į Omahoję gyvenančius ir kitus iš jos išsikėlusius lietuvius prisidėti prie istorijos išleidimo.

J.N.

Putnam, Conn.

KUNIGŲ REKOLEKCIJOS

Seselių vedamame religinio atsigavimino centre birželio 9-12 dienomis vyko lietuvių kunigų rekolekcijos. Jas vedė pranciškonas kun. V. Zakaras, buvęs Matulaičio namų kapelionas, Mišiole autorius. Dalyvavo apie 20 kunigų.

Jau keleri metai, kai lietuviai kunigai iš ištintų Amerikos valstijų naudojasi seselių globa.

PRISIMINTOS TREIMIMO DIENOS

Patriotų ir veiklių lietuvių trėmimai, vykdyti komunistų prieš 40 metų birželio 14-15 d. 1941 m. Lietuvoje, prisiminti šioje kolonijoje birželio 14 d. maldos ir susikaupimo. Pamaldų metu vienuolyno koplyčioje, kur susirenka beveik visi vietos lietuviai ir sesės, kun. S. Yla savo pamokslu priminė šį nežmonišką įvykį ir jo po besitęsiantį lietuvių naikinimą. Tačiau tie įvykiai sukurtė lietuvių tautą ir pažadino kovą už laisvę ir teisingumą. Juk nuo tų įvykių atsirado tūkstantai ne kanonizuotų lietuvių šventųjų, o išvijoje daugiau ar mažiau besireiškiančių kovotojų už žmoniškumą ir teisingumą.

Mišių metu skaityti ir specialios tikinčiųjų maldos, sukurtos kun. G. Kijausko, Clevelande, LB prašant.

TAMAŠAUSKU 40 - METINE VEDYBŲ SUKAKTIE

Juozas ir Petronėlė Tamašauskai šventė savo 40 metų vedybų sukaktį birželio 14 d. Sukakties minėjimas pradėtas pamaldomis seselių vienuolyno koplyčioje. Trys kunigai, vadovaujant kun. S. Ylai ir dalyvaujant

kun. L. Budreckui bei kun. J. Ruokiui, koncelebravo Sv. Mišias. Kun. Yla pamokslu sveikino sukaktuvinius dėl jų gilaus tikėjimo, dėl ištermės einant prievarta atskirtu gyvenimo keliu ir linkėjo toliau žengti Aukščiausiojo nurodytu keliu.

Po pamaldų Tamašauskai visus dalyvius — seses ir vietas lietuvių — pavaišino seselių valgykloje bendrais pusryčiais. Prof. A. Vasaitis savo žodyje apie sukaktuvinius priminė jų gilų tikėjimą. Nuo jaunų dienų abu buvo pavasarininkai. Traukdamiesi vokiečiai paėmė Juozą apkasams kasti ir taip atskyrė šeimą. Bet po daugelio nevilties metų ir didelių pastangų pavyko šeimai susijungti 1967 m. jau šiame krašte. Tamašauskas veiklus lietuvis, buvo šios LB apylinkės pirmininkas ir išdininkas, talkina visuose lietuviškuose reikaluose ir seselėms. Tą pat daro ir Tamašauskienė.

Linkime geriausios sėkmės sukaktuviniams.

PAGERBTI ANTANAI

Putname turime bent 5 Antaninus — Antanas Ses. Rita — Antanina Trimakienė ir Antanai: dr. Matukas, prof. Kučas, prof. Vasaitis ir dr. Skėrys. Birželio 14 d. popietyje Škerienės deka Škerių namuose Woodstoke buvo suruoštas Antanų pagerbimas. Gaila, kad dr. Matukas dalyvauti negalėjo, nes tuo metu laukė svečių: sūnaus šeimos iš Kalifornijos. Pagerbime dalyvavo būrys seselių ir vietas lietuvių.

Antanas sveikino dr. J. Kriaučiūnas LB vardu ir prof. C. Masaitis. Visų vardu prof. dėkojo šeiminiams už suteiktą galimybę visiems susirinkti ir pagerbti, kur ne tik pasivaikšima, bet ir daug gražių dainų padainuojama, dienos rūpesčiai pasidalinama.

Antanams linkime geriausios sėkmės ir sveikatos, sėkmingų darbų, kaip ir lig šiol. Dar kartą sveikinti čia dalyvavę sukaktuvininkai Tamašauskai.

J.Kr.

Gyvenime yra du atviri keliai — vienas į idealą, kitas į mirtį. Fr. Schiller

LEONAS APOLIS-OPULSKIS, R.Ph., R.P.T.

DUODA PATARIMUS NASLĖMS KAIP TVARKYTI SAVO NUOSAVYBES, MİRUS JŲ VYRAMS. TAIPGI TEIKIA ZINIAS APIE DIETĄ IR SVEIKATĄ ABELNAI. REIKALINGI JO PAGELBOS ASMENYS YRA KVIECIAMI RASYTI DEL PLATESNES INFORMACIJOS ŠIUO ADR.:

PROV. LEON APOLIS
P.O. Box 1541, Homewood, Ill. 60430

ANATOLIJUS KAIRYS

VYSKUPO SODAS IR KRYŽKELE

Dvi naujos dramos vienoje knygoje iš vysk. M. Valančiaus laikų. Pirmoji — vyskupo vaidmuo 1863 m. sukilime, antroji — jo blaivybės idėja, paskutinės žemaičių karčiamos likimas 1859 m.

Viršelį piešė dail. P. Alekša, 144 psl., kaina su persiuntimu \$6.85.

Užsakymus siųsti

DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, IL 60629

Illinois gyventojai dar pridėda 35 ct. valst. mokesčio.

OPPOSITION TO SOVIET RULE IN LITHUANIA

(1945 - 1980)

THOMAS REMEKIS

Institute of Lithuanian Studies Press, Chicago, IL, 1980. Finansavo JAV Lietuvių Bendruomenė.

Veikalas išleistas anglų kalba, iliustruotas dokumentinėmis nuotraukomis, kietais viršeliais, didelio formato, 680 pusl. Kaina su persiuntimu \$16.50.

Tai vienas iš stambiausių šio pobūdžio veikalų, išleistų ligi šiol lietuvių.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629
Illinois gyv. dar pridėda 90 ct. valstijos mokesčio.

SCAVELLI & SONS

CEMENT CONTRACTORS

Paving & sealing driveways. Waterproof foundations. Commercial & residential — Fully insured.

Tel. — 582-3360

Sol. Praurimė Ragienė dainuoja

YRA ŠALIS

14 skirtingų lietuvių kompozitorių dainos ir arijos — 8 su styginių kvinteto palyda, 2 su klarneto partija papildoma ir 4 su fortepijono palyda (Beržui, berželiui, Gegutė, Dainos, Muzika ir gėlės, Sofijos maldos, Skamba, skamba kanklės, Nedveik vėjelai, Yra šalis, Mylėk lietuvių ir kitos).

Diriguoja: Arūnas Kaminskas. Plokštelės kaina su persiuntimu — \$8.85. Illinois gyv. dar pridėda 45 ct. Illinois valst. mokesčio.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629.

Lietuvos atsiminimai

Radio valanda jau 40 metų tarnauja New Jersey, New York ir Connecticut lietuviams!

Kas šienadienį iš WEVD Stoties New York nuo 8 iki 9 val. vakaro 97.9 meg. FM.

Direkt. DR. JOKOBAUS STUKAS

234 Sunlit Drive

Watchung, N. J. 07060

Tel. — (201) 753-5636

10% — 20% — 30% pigiau mokėsite už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėsintuvai.

Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV

2346 W. 60 St., tel. 776-1436

Tel. — WA 5-8063

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna apdrauda.

Priimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

LIETUVOS ISTORIJS

VAIZDINĖ SANTRAUKA

Sudarė

VILIUS L. DUNDZILA

Išleido 1979 m. "Dirvos" B-vės įpėdiniai: Antanas, Tomas ir Vilis Dundzilai.

Sis leidinys pritaikytas mūsų mažiems, pagal amerikiečių leidimų metodus.

Kaina su persiuntimu \$1.00

Užsakymus siųsti DRAUGO

adresu.

LITHUANIA IN CRISIS, Nationalism to Communism, 1939-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALTONAS. Išleido Indiana University Press, Bloomington & London, 294 pusl., kietais viršeliais su spalvku.

Ši knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai skaitančius su mūsų tautos okupantu. Dovaną, kuri tinka įteikti įvairioms progoms ir niekad nepasens. Šios knygos gauta tam tikras skaitis su didėle nuolaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųsti: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčio.

Apimoka skelbtis dien. DRAUGE, nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yra vieniems prieinamos.

CLASSIFIED ADS

PARDAVIMUI

IRM Dictating Recorder, portable, battery operated \$25.; Wang desk-top calculator with electronic package, \$25. Victor electric calculator, \$20.; Royal office model typewriter, \$85. Misc. office furniture, Tel. 582-3019.

NUOMOJAMA — FOR RENT

FOR RENT — 6 LARGE ROOMS (3 bedrooms), heated. 2nd fl. Adults. Tel. — 656-6763

MISCELLANEOUS

DAŽAU NAMUS

Dekoruoju kambarius, įrengiu rūsius, Atlieku įvairius statybos darbus. Nebrangiai. Skambint po 4 val. popiet.

TEL. — 597-3043

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St. Chicago, IL 60629.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Tel. — 925-2757

Vytautas Valentinas

Ivairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS

2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4080 Archer Avenue,

Chicago, IL 60632, tel. 327-5980

M.A. ŠINKUS

INCOME TAX SERVICE

NOTARY PUBLIC

4250 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ išvaidinimai, pildomi PILIETIŠKES PRAŠYMAI ir kitokie blaškai.

A. VILIMAS

MOVING

Apdraustas perkraustymas

Ivairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glass blocks. Sinkas vamzdžiai išvalomi elektra. Į automata galite kalbėti lietuviškai, palikite savo parądę ir telefoną.

SERAPINAS — 636-2960

NAMŲ APDRAUDYMAS

Istatau naujus pečius ir vandens šildytuvus. Išvalau ir pakeičiu alyvinčius pečius ir gazuinius.

ALBIN BANYIS, Telef. 447-8006

VALOME

KILMUS IR BALDUS

Planame ir valkuojame visų rūšių grindis.

Tel. — RE 7-5168

PACKAGE EXPRESS AGENCY

MARILYN NORDHEIMER

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pigiai siunčiame gerus rūšies prekes. Maistas iš Europos sandėlių 2608 W. 69th St., Chicago, IL 60629

Tel. 925-2757

D M E S I O !

Aleksandro Pakalniškio knygos:

1. "MES GRĮŽTAMIS". Jauno žmogaus dienoraštis. Kaina \$5.

2. "METAİ PRAEITYJ". Prisiminimai. Kaina \$5.00

3. "ZEMAIČIAI". Etnografija. Kaina \$4.00

4. "STUDENTO DIENORAŠTIS". 1936-1940 Kaune. Kaina \$5.

5. "GYVENIMO PAKELĖS" Prisiminimai. Kaina \$5.00

6. "PLUNGE". Miestas, žmonės ir įvykiai. Kaina \$5.00

Visos šios knygos gaunamos "DRAUGE", 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629.

Vieną užsakant, reikia pridėti 95 ct. pašto ir įpakavimo išlaidom. Be to, Illinois gyventojai dar pridėda 6% valstijos mokesčio.

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Drandimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVICIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2333

3-į butų mūr. Evanstone. 20 metų. Gražiai išlaikytas. Arti ligoninių ir universitetų. \$130,000.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax

Notary Public

2951 WEST 63rd STREET

Tel. 436-7878 ar 830-5508

LEMONTE

Parduodama skalbykla —

LAUNDROMAT

su namu. Skambint 257-5214

D M E S I O

DENGIAME IR TAISOME

VISŲ RŪSIŲ STOGUS

Už savo darbą garantuojame ir esame apdrausti.

Skambinkite —

ARVYDUI KIELAI

Tel.: 434-9655 arba 737-1717

Zenonas Ignonis

PRAEITIS KALBA

Dienoraštiniai užrašai

GUDIJA

1941-1944

Spaudai parengė Klemensas Jūra

Tai lietuvių karo kapeliono dienoraštis Antrojo pasaulinio karo metu.

Laidėjus Bronius Ignatavičius.

Spaudė: Pranciškonų spaustuve Brooklyn, N. Y. 1980. Knyga didelio formato, 286 pusl. Kaina su persiuntimu \$8.95.

Illinois gyventojai dar pridėda 45 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.

Chicago, IL 60629

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijauta PAULIAUS LEONAS knyga, kurią

je atvirai ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojus

ir tiesias kaitas į saugų visų gerbuvį.

Philadelphijos LB Pavasario koncerto metu pristatytas veikiančias apylinkės jaunimas su soliste Gina Capkauskienė ir pianistu Saulium Cibu. Iš kairės pirmoje eilėje: V. Bendžiūtė, D. Pliuskonytė, D. Rukšytė, D. Sturdėnaitė, pianistas Saulius Cibas, solistė Gina Capkauskienė, L. Puodžiūnaitė, V. Starkaitė, G. Gečytė, A. Gečytė; antroje eilėje: J. Zerr, V. Rukšys, A. Dragūnas ir G. Dragūnas. (Nuotraukoje trūksta A. Būros, A. Cesonio, K. Mašalaicio, V. Mašalaicio, J. Puodžiūno ir V. Suredėno).

Nuotr. Rimanto Stibio

PHILADELPHIA IR APYLINKĖS

BENDRUOMENĖS PAVASARIO KONCERTAS

Pavasario rūpesčių ir darbų sukurtyje liko neaprašytas Bendruomenės pavasario koncertas, kurį rengė Philadelphijos apylinkės valdyba atvelykio šeštadienį, balandžio 25 d. Koncerto programa ir viso vakaro pasisekimas tikrai verti platesnio dėmesio.

Lietuvių namų salėje papuoštoje pavasario žiedais susirinko gausus būrys lietuviškos visuomenės ir ypač daug jaunimo. Visi tikėjosi ne tik neeilinio solistės Ginos Capkauskienės ir pianisto Sauliaus Cibo koncerto, bet ir pirmo abiturientų vakaro bei veikiančio lietuviško jaunimo pristatymo visuomenei.

Vakaras prasidėjo su pirmą koncerto dalimi, kurioje solistė Capkauskienė padainavo keturias kompozitoriaus J. Gruodžio dainas: K. Binkio "Rūta" ir "Vėjelis" ir S. Neries "Amžinas keleivis" ir "Diemedžių žydėjimas". Saulius Cibas, kuris akompanavo solistei, atliko du Ciurlonio preliudus. Antrąją šios dalies išėjimu Gina Capkauskienė padainavo arijas iš Mozarto operos "Le Nozze di Figaro" ir iš Scarlatti kantatos "Endimione e Cintia".

Vietoje pertraukos Philadelphijos LB apylinkės valdybos nutarimu buvo pristatytas kolonijos veikiančias, dainuojantis ir šokantis jaunimas, kuris šiais metais baigia gimnazijas arba yra tarp aštuoniolikos ir dvidešimt vienerių metų. Susidarė gražus net šešiolikos jaunuolių būrys, aštuonios mergaitės ir aštuoni berniukai: Vida Bendžiūtė, Aušra ir Gintarė Gečytės, Danutė Pliuskonytė, Lilija Puodžiūnaitė, Danutė Rukšytė, Vida Starkaitė, Dina Surednaitė, Arūnas Būra, Arūnas Česonis, Audrius ir Gintaras Dragūnai, Jonas Puodžiūnas, Vidmantas Rukšys, Vytas Suredėnas ir Jonas Zerr. Visus juos trumpu individualiu žodžiu pristatė valdybos narė Jūratė Krokutė — Stirbėnė, o pirm. T. Gečienė ir valdybos narys Rimas Jakas prisegė po Vyties ženkluką. Dėl tolimų universitetų distancijų Arūnas Česonis ir Jonas Puodžiūnas negalėjo asmeniškai pristatyti dalyvauti. Jų ženklukus priėmė jų tėveliai.

Po jaunimo pristatymo ejo antra koncerto dalis, kurioje G. Capkauskienė padainavo specialiai jai kompozitoriaus Jono Gavedo parašytas keturias dainas: M. Sims-Cerneckytės "Nebaigta daina" ir "Laimės rytas", L. Andrieka "Lipsnelė" ir J. Baltrušaičio "Serenada". Saulius Cibas programoje numatytos valso iš operos "Fausto negalėjo paskambinti, nes "suneigalavo" pianinas. Tačiau ir su šlubuojančio pianino pritarimu sol. G. Capkauskienė baigė koncerto programą su dviem arijomis iš Charpentier "Louise" ir Donizetti "Lucia di Lammermoor". Publika dar išprašė du bisus ir visiškai nenorėjo solistės nuo scenos paleisti. Visi žavėjosi aukšto lygio koncertu ir tik apgailestavo, kad ši kartą taip mažai tegirdėjo pianisto Sauliaus Cibo skambinimo. Tikimės, kad abu menininkai dar grįš į Philadelphijos sceną.

Po koncerto sekė linksmoji vakaro dalis prie lietuvių tarpe dar negirdyto ukrainiečių orkestro. Ši kartą net ir "senimas" neskubėjo namo, nes šokių muzika atitiko visų kartų "skonį". Daug nuotaikos pridavė dvi ukrainietiškas raštus pasipuošusios orkestro dainininkės pajavindamos šokių estradinėmis dainomis. Prieš ir po koncerto ir dar sekančią dieną Lietuvių namų Kultūros centre vyko Vinco Krėvės mokyklos surengta Antano Petikonio tapybos paroda. Tad pilna prasme Atvelykio savaitgalis Philadelphijoje buvo Bendruomenės pavasario šventė. Linkėtina, kad ir sekanti LB apylinkės valdyba testų abiturientų pristatymo tradiciją ir gal net praplėstų pavasario šventės mintį.

Philadelphijos LB apylinkės valdybos narės G. Maciūnienės pastangomis buvo sudaryta LB Kultūrinių vakaronių komisija, kurią sudarė L. Balten, R. Cesonienė, B. Impolėnienė, D. Jakienė, S. Jurskytė, O. Kreivienė, arch. J. Stelmokas, G. Suredėnas, A. Vaškalis ir J. Viesulienė. Praeitą sezoną susipažinti tik trys vakaronės — su poetu T. Venclova, visuomenininku ir Madrido konferencijos dalyviu R. Cesoniu ir dr. Tomu Remeikiu, knygos "Opposition to Soviet Rule in Lithuania 1945 — 1980" autoriumi. Ateinančiam sezonui jau yra sudarytas pageidautinų pasikaitininkų sąrašas. Ne tik netolimosiose vietovėse, bet ir savo tarpe turime visą eilę asmenų, kurie gali praturtinti mūsų kultūrinį gyvenimą. Lauksime ateinančio kultūrinių vakaronių sezono.

t.

DRAUGAS, antradienis, 1981 m. birželio mėn. 23 d. 5

A. + A. Teis. PETRUI LINKUI mirus, jo žmonai, buv. mūsų pirmininkei, Jonei Linkuvienei ir artimiesiems reiškiamo širdingą užuojautą.

LMF CHICAGOS KLUBAS

Perskaityt Draugą, duokite jį kitiems pasiskaityti.

E U D E I K I S

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID

TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue

Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852

4605-07 South Hermitage Avenue

Telefonas — YArds 7-1741-2

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Trys Moderniškos Kopyčios
Mašinoms Vieta

Tel. 737-8600

Tel. 737-8601

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago

1410 So. 50th Ave., Cicero

Tel. 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

JURGIS F. RUDMIN

3319 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-1138-39

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SŪNUS

2424 W. 69th STREET

Tel. RRepublic 7-1213

11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill.

Tel. 974-4410

PETRAS BIELIŪNAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE.

Tel. LAfayette 3-3572

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 SO. LITUANICA AVE.

Tel. YArds 7-3401

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 50th AVE., CICERO, ILL.

Tel. Olympic 2-1003

CHARLES STASUKAITIS

Gordon Funeral Home

1729 S. HALSTED STREET

Tel. 226-1344

Clevelande surengtoje dainos ir poezijos popietėje "Gyvajai Lietuvai", susitiko poetas Bern. Brazdžionis ir muz. Ona Mikulskienė.

Nuotr. V. Bacevičiaus

MŪSŲ KOLONIJOSE

Hot Springs, Ark.

RADIJO VALANDELE

"Leiskit į Tėvynę" — Lietuvos Broadcasting S. P. A. birželio 14 d. programą skyrė tragiškųjų birželio įvykių paminėjimui. Programos vedėja Salomėja Šmaizienė pravedė pasikalbėjimą su buvusiu Sibiro tremtine Stefanija Rūkiene. Sibiro tremimų 40 metų liūdno sukakties paskaitininkė buvo chigagietė Birutė Kemežaitė. Muzikinėje dalyje hot springiečiai pirmą kartą išgirdo Kanados solistę Slavą Ziemelytę.

Visuomenininkų Petro ir Salom. Šmaizijų jaunčiausia dukra Vida Aurelija Ford susilaukė pirmagimės dukrelės Aprilės, Audrutės š. m. gegužės 18 d. Vidos vyro senelis buvo lietuvis, bet jis jau miręs. Vida savo vyrą jau šiek tiek išmokė lietuviškai, net ir lietuviškų dainų yra išmokęs. Jaunoji šeima gyvena Memphis, Tn. Ten pat gyvena ir Vidos dvy nukė sesuo Rasa Marija, studijuojanti Memphis universitete. Šmaizijų vyresnė dukterė Silvija augina du sūnelius Mikutį ir Rasiutą — gyvena Detroit, Mich. P. ir S. Šmaizijų vyriausias sūnus Saulius gyvena Chicagos šiaurinėje dalyje. Apie 8 metus Saulius buvo radijo programos "Triad" 106 FM Chicagoje vedėjas ir pranešėjas. Programa būdavo girdima vakarais nuo 8 val. iki pirmos po vidurnakčio. Keletą kartų yra davęs ir lietuviško "rock and roll", įgroti okupuotoje Lietuvoje. Sauliaus Šmaizio balsą girdi ir Hot Springs lietuviai — jis pristato angliškai "Leiskit į Tėvynę" radijo programą, kuri yra vedama jo motinos Salomėjos Šmaizienės.

di ir Hot Springs lietuviai — jis pristato angliškai "Leiskit į Tėvynę" radijo programą, kuri yra vedama jo motinos Salomėjos Šmaizienės.

East St. Louis, Ill. SEKMINGAI BAIGĖ GIMNAZIJĄ

Jonas Grybinas gimnaziją baigė aukščiausiais pažymiais ir gavo atitinkamą pažymėjimą. Iki šiol daug vietinių lietuvių yra baigę gimnaziją, bet negirdėti, kad iš jų tarpo būtų buvę mokyklą baigę su tokiais aukštais pažymiais kaip Jonas Grybinas; pagal lietuvišką žymėjimą — visi penktukai.

Vietinė O'Fallen, Ill., spauda geriausiai gimnaziją baigusius, kurių iš didelio būrio buvo tik 5, plačiai aprašė, talpindami ir jų nuotraukas.

Rudenį Jonas Grybinas žada pradėti studijas universitete, siekdamas dantisto profesijos.

Visi vietos lietuviai sveikina Joną Grybiną ir linki jam geros sėkmės studijose.

— East St. Louis Lietuvių moterų draugija šių metų birželio 7 d. surengė p. p. Grybinų ūkyje gegužinę. Nepavargstančioms šeiminiškėms — J. Kemežienei, E. Stančiūvienei ir J. Gerčienei gerokai pasidarbavus, gegužinė labai gerai pasisekė. Kadangi gegužinės derlius buvo geras, iš gauto pelno moterys paaukojo "Draugui" 25 dolerius, už greitą ir gerą visuomenės informavimą per spaudą.

AR TURITE ĮSIGINĘ ŠIAS PLOKŠTELES?

DAINŲ IR ARŲ REPERTARIS

— Jonas Vaznelis. Prie piano Aleksandras Kučūnas. — Tamsioj naktelėj, Dzūkų kraštas, Žaliojoj lankelėj ir kitos dainos. Kaina \$6.00

TIK TAU VIENAI

— Įgrojo L.S.T. Korp Neo-Lithuania orkestras su Algiiu Modestu, Vytautu Paškim ir Zigmu Mikuliu, Jr. — Dvi gitaros, Tau dėkoju, Negerk, Žali laukai, Sapnas ir kitos dainos. Kaina \$6.00

TĖVINEI AUKOJAM

— Lietuvių Meno Ansamblio DAINAVA. Kur bėga šėluopė, Jūs bernieiai apgavikai, Lietuviai esame mes gimę ir kitos. Diriguoja Stepas Sodeika. Kaina \$5.00

GARBĖ TAU, VIEŠPATIE

— Lietuvių Meno Ansamblio DAINAVA. Tyliąją naktį, Sveikas, Jėzau, gimusis, Linksmą giemę mes užtraukim, Malda žuvusiems ir kitos. Diriguoja Stepas Sodeika ir Algis Šimkus. Kaina \$5.00

AUKURAS

— Alfonas Mikulskis — dirigentas. Kanklių orkestro vadovė — Ona Mikulskienė. Atlieka Vynk. Valančius lituanistinės mokyklos ansamblis. Kaina \$5.00

SKAMBEKITE DAINOS

— Juozė Krivolaitytė - Daugėla. Pamytytas vakar, Pavasario dienele, Vėspai, vėspai ir kitos. Kaina \$6.00

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629

Užsakant pridėti 50 centų už kiekvieną plokštelę paštomatai. Išmokė gyvenamajam mokyklai mokėti 6% mokesčių. Užsakymams į Kanadą reikia pridėti po \$1.75 pašto mokesčio.

APYLINK MUS

× Vacys Rociūnas, mūsų nuolatinis bendradarbis ir redakcijos atstovas Clevelande, buvo atvykęs į Chicago dalyvauti operos "I Lituanai" spektaklyje ir aplankyti savo artimųjų bei pasitarti įvairiais spaudos ir lietuviškos veiklos klausimais. Šiuo metu jis rūpinasi "Dainavos" stovyklavietės 25-rių metų sukakties paminėjimu, gal ir specialaus leidinio paruošimu.

× Kun. Kazimieras Simaitis, buvęs Detroito šv. Antano parapijos klebonas, buvo specialiai atvykęs į operos "I Lituanai" pastatymą. Jis buvo apsisėjęs pas marijonus, aplankė "Draugą", įsigijo naujų leidinių, tarp jų, kaip jurbarkietis, nusipirko Jurbarko monografiją "Mūsų Jurbarkas", paruošė velionio rašyt. Antano Giedriaus-Giedraičio. Sekmadienį jis kartu su Kutkais išvyko atgal į Detroitą.

× Vytautas Kutkus, JAV LB krašto valdybos pirmininkas, kartu su žmona buvo atvykęs dalyvauti "I Lituanai" operos spektaklyje. Pirmininkas dar turėjo čia tris posėdžius, pasinaudodamas proga, kada daugelis suvažiuoja vienon vieton. Kutkai buvo apsisėję pas savo svainio Vyto Valentino šeima Marquette Parke. V. Kutkus su žmona aplankė ir "Draugą" redakciją, painformuodamas apie LB krašto valdybos veiklos planus artimiausioje ir tolimesnėje ateityje.

× Dr. Stasys Bačkis, Lietuvos atstovas Washingtono, nuosirdžiai parėmė "Lietuvos bažnyčių" knygų autorius pastangas paruošti ir išleisti šį 6 tomų veikalą. Peržiūrėjęs gausų Atstovybės archyvą, jis išrinko iš jo fondų keliasdešimt gražių bažnyčių fotografijų, kurios buvo gerų fotografų fotografuotos nepriklausomybės metais. Gautoji medžiaga ypač bus naudinga ruošiant III-įj knygos tomą, skirtą Kauno arkivyskupijai.

× Ingrida ir Raimundas Bubliai iš Clevelando buvo atvykę į V. Musonytės vestuves ir operos "I Lituanai" spektaklį. R. Bublys neseniai grįžo iš Romos, kur dalyvavo vysk. A. Deksinio kunigystės 50 metų sukakties iškilmėse, o Ingrida Bublienė, kaip LB Kultūros Tarybos pirmininkė, turėjo dar pasitarimus su kultūrininkais. Jie aplankė "Draugą" redakciją ir painformavo apie savo veiklą ir veiklos planus.

× Antanina Sutikas, Oshawa, Ontario, Kanada, pratesdama "Draugą" prenumeratą, atsiuntė 13 dol. auką lietuviško dienraščio paramai. Labai ačiū.

× JAV LB Vidurio Valstijų apygardos ruošiamoji Chicago Lietuvių Dienos gegužinėje ateinanči sekmadienį, birželio 28 d., vyriausia šeimininkė bus Juzelė Laukaitienė. Jai talkininkaus Cicero apylinkės valdyba, vadovaujamo Kosto Aro ir Melrose Parko, vadovaujama Otto Mejerio. Gegužinė vyks tame pačiame parke, kaip ir pernai — Ottawa Woods Parke, Joliet Rd. ir 4000 S. Harlem Ave. Įvažiavimas laisvas — iš Joliet Rd. Yra vietų 200 masinių pastatyti. (pr.)

× Lietuvių Tauragės klubo pusmetinis narių susirinkimas įvyks birželio 28 d., sekmadienį, 2 val. popiet šaulių namuose, 2417 W. 43 St. Nariai prašomi dalyvauti. Po susirinkimo bus valdės. (pr.)

× Marytė ir Augustinas Zigačiai iš St. Petersburg, Fla., yra atvykę į Chicago aplankyti savo vaikų ir anūkių, dalyvauti operoje, susitikti savo senus pažįstamus, M. ir A. Zigačiai anksčiau ilgai yra gyvenę Chicagoje, tik prieš kelerius metus dėl sveikatos išsikėlė į Floridą. Augustinas Zigačis yra ilgai buvęs "Draugo" spausdintuvės knygų spausdinimo vadovas. Šios savaitės pabaigoje jie jau žada grįžti atgal į St. Petersburgą.

× Nuo Jakišo iki Malerytės — tokį laiko tarpą apima kun. K. Trimako paruoštas literatūrinis dailiojo žodžio montažas. Montažas bus atliekamas "Atėities" jubiliejinio kongreso metu rengiamame literatūriname vakare. Aktoriai Laima Lapinskienė ir Jonas Kelečius jau pradėjo šiam vakarui intensyviai ruoštis.

× Dale Murray, "Moteryų dirvos" redaktorė, Viktorija Leone, Emilie B. Prose, Marija Jurgel ir Elena Kodis — visos 46-tos kuopos narės paskirtos dalyvauti Amerikos Lietuvių Katalikų moterų sąjungos 39-ajame seime Euclid, Ohio, rugpjūčio 6, 7, ir 8 dienomis (registracija rugpjūčio 5 d.).

× Ona Razutienė, Los Angeles, Cal., lietuviškų organizacijų darbuotoja, LB "Spindulio" ansamblio ir šokių vadovė, atsiuntė 25 dol. auką su laiškučiu: "Atsidedami už LB Spindulio 25-sios Dainų ir Tautinių šokių šventės garsinimą ir jausdami pareigą savąją spaudą remti, siunčiame auką". Nuosirdus ačiū už lietuviškos spaudos vertinimą ir auką.

× East St. Louis, Ill., Lietuvių Moterų draugija per J. Juodakį atsiuntė 25 dol. auką su prierašu: "Visi mes reikiame padėkų "Draugo" redakcijai, administracijai ir kitiems darbuotojams už teisingą ir gerą mūsų informavimą "Drauge". Nuosirdus ačiū už paramą.

× Gražina Žukauskienė, Chicago, Ill., atsiuntė prenumeratos mokėstį už du "Draugo" skaitytojus. Dėkojame.

× Vincas Žilinskas, Pittsburgh, Pa., atsiuntė 10 dol. auką. Antanas Rimavičius, Chicago, Ill., 8 dol. Steve Styra, Aylmer West, Ont., Kanada, ir Peter Kayeckas, Rochester, N. Y., po 5 dol. L. Bacevičius, Hamilton, Kanada, 3 dol. Visiems dėkojame.

× V. Dailidienė, Albuquerque, New Mex., buvo atvykusi į Chicago ir ta proga aplankė "Draugą" ir įsigijo naujausių leidinių už didesnę sumą.

× Aktorius Kazys Veselka, Antanas Pleškys, čikagiečiai, atvykę į "Draugą", nusipirko įvairių leidinių.

× Bronė Marienė Rockford, Ill., užsisakė naujausių leidinių ir paaukojo 10 dol. lietuviškos spaudos stiprinimui. Labai ačiū.

× Ona Čepinskis, S. Janulis, M. Kvedaras, čikagiečiai, Dolly Zahn, Pittsburgh, Pa., S. Jasaitis, Dorchester, Mass., C. Azukas, Sheboygan, Wis., D. Viskantienė, Victoria, Kanada, S. Budrys, Racine, Wis., visi užsisakė naujausių leidinių.

× Sol. Vaclovas Verikaitis su žmona Elena, gyv. Toronto, Kanadoje, buvo atvykęs į Chicago dalyvauti Lietuvių operos "I Lituanai" pastatyme. Svečiai buvo apsisėję sol. Algirdo Grigo šeimoje.

× Liet. Moterų federacijos Hartfordo klubas per K. Nemortienę atsiuntė 10 dol. auką su prierašu: "Klubas nuosirdžiai dėkoja už klubo skelbiamas žinias, siunčia simbolinę auką ir linki sėkmės spaudos darbe". Nuosirdus ačiū.

Clevelando Pabaltiečių komitetas surengęs Liūdnojo Birželio minėjimą, Edgewater Parke. Dalyvavo daugiau 500 asmenų. Nuotr. V. Bacevičius

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

AMERIKOS LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ FEDERACIJOS VALDYBOS POSĖDIS

Saulius Kuprys, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos pirmininkas, birželio 18 d. šv. Jurgio parapijos klebonijoje, 3230 S. Lituanica Ave., Chicago, Ill., sukvietė centro valdybos posėdį. Dalyvavo beveik visi valdybos nariai ir dar keletas svečių: kun. Jonas Vyšniauskas, šv. Jurgio parapijos klebonas ir ALRKF dvasios vadovas, pats pirmininkas S. Kuprys, Roma Olsauskaitė-Kuprienė, Irena Sankus, vicepirmininkė, ses. M. Angela Balchunas, sekretorė, Rimas Domanskis, sekretorius, Pranutė Laukaitienė, Domanskienė, Bronius Polkaitis, išdinininkas, kun. Viktoras Rimšelis ir kun. Česlovas Auglys.

Pirmininkas pranešė apie šv. Kazimiero 500 metų nuo jo mirties sukakties minėjimą, kuris numatomas Washingtono, D. C. 1984 m. komitetas organizuos bažnyčias Amerikos rytinėse valstijose. Tam minėjimui numatoma išleisti šv. Kazimiero biografiją anglų kalba. Manoma, kad tas galima surinkti jo paveikslai parodai. Tai pragai siūloma taip pat paruošti jo jubiliejinį medalį.

Buvo svarstoma ir LRKF istatų pakaitimo reikalus. Naujo istatų projektą pateiks tarybos suvažiavimui rugsėjo 3 d. iš valdybos narių sudaryta komisija: Saulius Kuprys, Irena Sankus, Rimas Domanskis.

Pirmininkas pranešė, kad J. Jurgis Damušienė įteikė atsistatydinimo raštą nuo Dainavos valdybės administracijos darbų. Taip pat ir dr. Adolfas Damušis atsisako nuo liepos 1 d. iš ALRKF įgalotinio pareigų stovyklos taryboje. Damušiai nepaprastai daug nusipelnė Dainavos stovyklos organizavime ir paskui jos užlaikyme. Dr. Adolfas Damušis ir savo vietą yra pasiūlęs dr. Romualdą Kriaučiūną.

Irena Sankus pranešė, kad Lietuvos vyčių 68 seimas ruošiamas rugpjūčio 19-30 d. Scranton universitete, Pa. Susirinkime aptarta šiluvos šventovės Washingtono, D. C., 15 metų sukaktis. Sukakties paminėjimas numatomas rugsėjo mėnesį. Iš rytinių valstijų bus organizuojamas maldininkų kelionės į Washingtoną, D. C. Buvo taip pat prisiminta, kad ir iš Chicago yra galimybė suruošti maldininkų kelionę. Kitas valdybos susirinkimas nutarta kviesi liepos 9 d.

DAINAVA SU VILNIAUS LEGENDA

Dainavos ansamblis ateinančių 1982 m. vasario 6 ir 7 d. Chicagoje, Marijos aukšt. mokykloje, statys 4-rių veiksmų muzikinį veikalą "Vilniaus pilies legenda". Libretas Aurelijos Balašaitienės, gyvenančios Clevelande. Muzika — komp. Aloyzo Jurgučio.

Libretas iš Vilniaus pilies pastatymo. Jaučiant priešų grėsmę, Panerių valdovas pasiryžė pastatyti nenugalimą pilį. Krivis dievų vardu pareikalavo kruvinos aukos. To reikalauja Perkūnas. Ruošiamasi palaidoti gyvą jaunikaitį. Tikrinant krivio patikimumą ir ryšį su dievais, jam užduodami trys klausimai, į kuriuos jis neįstengia atsakyti. Jaunuolis lieka gyvas, bet krivis reikalauja, kad naujos tvirtovės statybai būtų paaukota mergaitė. Laima ryžtasi pasiaukoti. Tačiau Perkūnas galingu žaibu nutrenkia krivį. Visi supranta, kad reikalavimas buvo neteisingas. Visus pagauna džiaugsmas, kad mergaitė liko gyva.

Libretas turi romantinį jausmą, patriotinio pasiaukojimo ryšį, senovės lietuvių sentimentus. Atitinkamai jausmai sustiprinami muz. Jurgučio kompozicijomis.

Muzikinių atžvilgiu — vyrauja niūrus chiras, bet bus ir vyrių bei moterų chorų melodijos, bus solo ir duetų, su kalbomomis įtaromis. Muziką kurti komp. A. Jurgutis pradėjo per treitį metų pabaigoje. Rugsėjo mėnesį bus užbaigtas klavyras, toliau iki gruodžio mėnesio vyks orkestracija.

Sukurtas dainas choras jau repetavo. Vasarą turės atostogas. Per vasarą bus paruoštos kiekvienam choristui.

Pastatymo veikėjai: V. Rarys (vadovas), Br. Maciukevičius (patarėjas), A. Simonaitytė (Laima), R. Strimaitis (jaunuolis), J. Šermukšnytė (motina), V. Liorentas (krivis), K. Avizienis (jaun. krivis). Dirigentas — muz. A. Jurgutis, režisierė L. Buivydytė - Ambrosini, choreografija — J. Puo-

džiūno, akompaniatorė Z. Mostienė, dirigentų asistentė R. Šoliūnaitė, režisierės asistentė V. Alekniene, scenos reikalų vadovas C. Rukuiža, rūbų paruošėja — M. Gabalienė.

Dainavos ansamblis turi 65 narius, yra įtraukę ir jaunų dainininkų. Dainava gyvuoja jau 36-tus metus. Dabar jai vadovauja pirm. V. Jasinevičius, vicepirm. R. Šoliūnaitė, sekr. D. Ilginytė, išd. V. Rarys, finansų sekr. M. Gabalienė, narys J. Paštukas.

Pažymėtina, kad veikalo režisiorė L. Buivydytė teatro studijas išėjo Northwestern ir Illinois universitetuose ir gavo magistrų laipsnį. Dabar jau 10 metų dėsto teatro mokslą Chicago universitete ir turi savo teatrą tame pačiame Chicago universitete.

Apie šį Dainavos pastatymą informacijos buvo suteiktos birželio 19 d., dainaviečiams susirinkus į sezono užbaigimo vakarą Jaunimo centre. J. Pr.

ETNINIŲ TEISIŲ ĮSTATYMAS

Neseniai Illinois valstijos seimo atstovų rūmai priėmė Illinois žmogaus teisių įstatymui pataisymą, kuris įtrauktų "etninę kilmę" į apsaugotųjų kategorijų sąrašą. Įstatymas siekia užtikrinti įvairių etninių grupių, įskaitant lietuvių, lygų traktavimą darbovietėse, valdinėse įstaigose ir pan.

Įstatymo projektą pasiūlė trys 25-tosios rinkiminės apylinkės atstovai Phillip Bianco (respublikonas), Edmund Kormowicz (demokratas) ir Robert Terzich (demokratas), kurie pareiškė: "Amerikos etnikai yra užsitarnavę tos pačios pagarbos ir galimybių, kaip ir kiti."

M. Bankaitytė pranešėja Clevelande surengtoje dainos ir poezijos popietėje. Nuotr. V. Bacevičius

IŠ ARTI IR TOLI

OKUP. LIETUVOJE

— Lietuvos valstybinis kūno kultūros institutas ir Lietuvos TSR rašytojų sąjunga įsteigė literatūrinę premiją už geriausią kūrinių sporto tema. Tuo siekiama "paskatinti kurti aukšto idėjinio ir meninio lygio literatūros kūrinius apie sporto vaidmenį komunistiškai auklėjant darbo žmones, apie tarybinių sportininkų, trenerių, pedagogų gyvenimą ir veiklą". Premija bus skiriama olimpiniais metais.

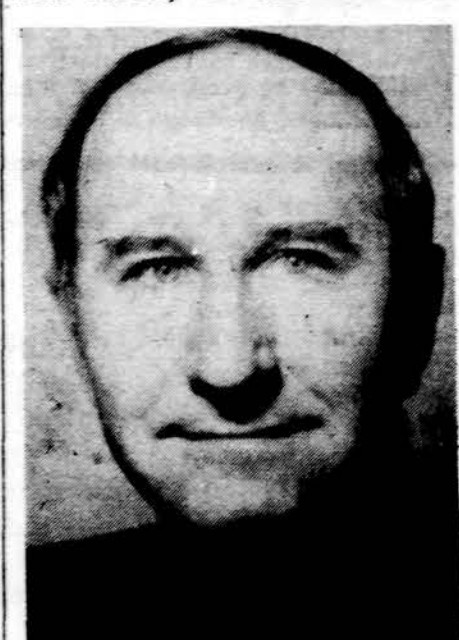
— Gegužės 15 d. Vilniuje komunistų partijos aktyvistai buvo suvažiavę pasitarti, kaip panaudoti turizmą marksistinės-leninistinės pasaulėžiūros formavimui ir komunistiniam auklėjimui. Turizmo maršrutai organizuojami tokiomis temomis: "Ilgiausias žingsnių aidai", "Iškaros keliai", "F. Deržinskis Kaune", ir pan. Turizmo ir ekskursijų klausimais ateityje dar daugiau rūpinsis partija. Numatoma turistinių viešbučių statyba Kaune ir Panevėžyje, centrinės autobusų stovykla Vilniuje, bus rekonstruojamos Ignalinos ir Birštono turistinės bazės. Neseniai rikiuotėn stojo turistinis kempingas Druskininkuose, plečiamas kempingas Zarasuose.

BRAZILIJOJE

— Stasys Remenčius mirė š. m. gegužės 26 d. Velionis buvo gimęs 1903 m. Raudonėje, Raseinių apskr. 1926 m. Kaune baigęs "Aušros" gimnaziją, studijavo teisę. 1927 m. tarnavo užsienio reikalų ministerijoje. 1930-32 m. Lietuvos pasiuntinybėje Maskvoje. 1932 m. grąžintas į Kauną, kur buvo vertėju. 1936-40 m. Brazilijoje. S. Paulo konsulate raštvedys. Mokytojas lietuviškoje mokykloje. Lietuvoje yra veikliai reikšę įvairiose jaunimo organizacijose, šauliuose, taip pat S. Paulo lietuvių draugijose. Labai daug padėjo pokario ateiviams įsikurti Brazilijoje.

tos mažumos Amerikoje. Įvairių tautybių žmonės, kurie atvyko į JAV iš Rytų ir Pietų Europos yra paaukoję daug šio krašto vystymuisi". Šiuo metu įstatymo projektas perduotas Senato svarstymui ir balsavimui.

— Eda ir Vilksas Bražėnai persikėlė iš Ft. Myers į Bonita Springs, FL. Bonita Springs yra ramus, žavus pajūrio kurortinis miestelis tarp Ft. Myers ir Naples ant Meksikos įlankos. Bražėnas ir Eda tęsia savo plačią veiklą, o Bražėnienė tebedirba nuosavybių pardavimo (Real Estate) srityje, kurioje yra patarnavusi ne vienam tautiečiui. Jų naujas adresas: P. O. Box 2565, Bonita Springs, Fla. 33923, tel. 813-992-6798.

— Kun. Jonas A. Zabelskas, La Salette misijonierius St. Louis, Mo., skyriaus provincijolas, lietuvis iš Waterburio, šį pavasarį atšventė 25-rių kunigystės metų sukaktį savo gimtinėje šv. Juozapo lietuvių parapijos bažnyčioje Waterbury, Conn. Kunigū įšventintas 1956 m. gegužės 5 d. Be to, dar savo jubiliejų paminėjo parapijose, kuriose buvo anksčiau dirbęs: Berkley, Mich., ir Friendswood, Tex.

LITHUANIAN PIONEER PRIEST OF NEW ENGLAND

By William Wolkovich-Valkavičius
The Life, Struggles and Tragic Death of Rev. Joseph Zebra, 1860-1915.

Published by Franciscan Press, Brooklyn, New York 1980
Kaina su persiuntimu \$6.85.
Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629

DR. ANTANAS KUCAS ARKIV. JURGIS MATULAITIS MATULEVIČIUS Gyvosios krikščionybės apaštalas

Įvadą parašė KARDINOLAS ANTONIO SAMORE

Tai geriausia knyga, kokia iki šiol buvo išleista, apie Dievo Tarną arkivyskupo gyvenimą, pastoratavimą ir visuomenišką veiklą ir apie nugalėtą kilius kelyje į tobulą krikščionybę. Jo palaimintojo paskelbimo byla yra prie pabaigos Vatikane. Reik tik susipažinti su jo gyvenimu ir prašyti šv. Tėvą šią beatifikacijos bylą pagreitinti.

Veiklas yra 592 psl., didelio formato, kietais viršeliais. Kaina su persiuntimu \$16.50. Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629

Jau išėjo ISVEŽTŲJŲ LIETUVIŲ SĄRAŠAS STALINO TERORAS 1940-1941 Sudarė LEONADAS KERULIS

Įvadą lietuvių, anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis parašė DR. VYTAUTAS VARDYS, Oklahomos universiteto politinių mokslų profesorius.

Išleido Pasaulio lietuvių archyvas. Finansavo Lietuvių Bendruomenės JAV Krašto valdyba — Visuomeninių reikalų taryba. Sąrašas apima 19,285 vardus iš bendro 34,000 išvežtųjų per pirmuosius 1941 birželio 14-21 trėmimus. Tokio sąrašo iki šiol neturėjome. Autorius žinias rinko iš visų prieinamų šaltinių ir liudininkų daugiau negu 30 metų. Kiek yra žinoma, sąraše nurodytas ir tolimesnis išvežtųjų ir jų šeimų likimas.

Knyga yra didelio formato, 10" x 8", kietais viršeliais, 520 puslapių. Kaina su persiuntimu \$21.95.

Užsakymus siųsti:
DRAUGAS, 4545 West 63rd Street,
Chicago, Illinois 60629
Illinois gyv. dar pridėda \$1.20 valstijos mokesčio.